

DŽORDŽ R. R.
MARTIN

VATRA
I KRV

Prevela
Tatjana Bižić

■ ■ ■ Laguna ■ ■ ■

Naslov originala

George R. R. Martin
FIRE AND BLOOD

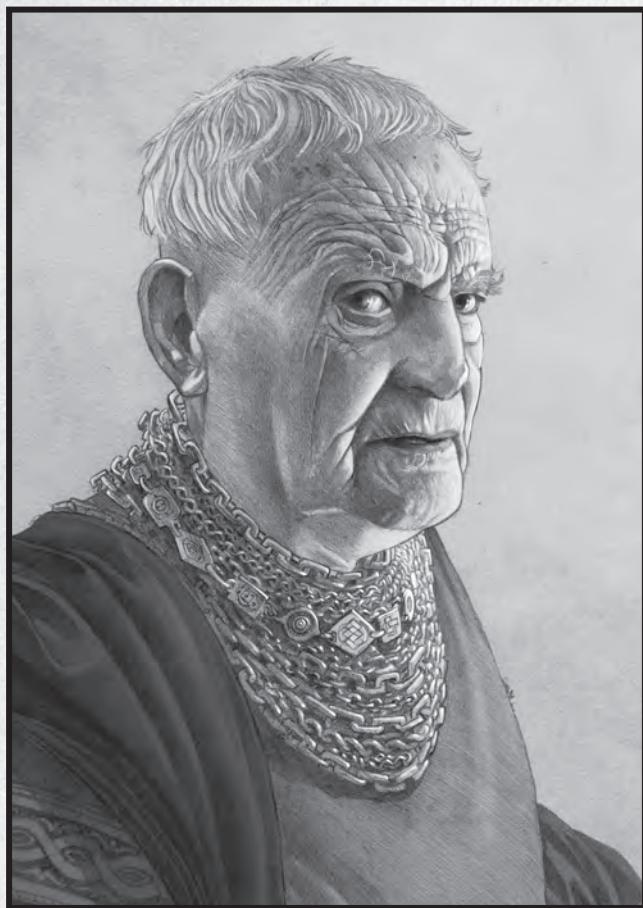
Copyright @ 2018 by George R. R. Martin
Illustration copyright © 2018 by Penguin Random House LLC

Translation copyright © 2019 za srpsko izdanje, LAGUNA

VATRA
I KRV

Sadržaj

EGONOVA OSVAJANJA	3
VLADAVINA ZMAJA – Ratovi kralja Egona I	21
TRI GLAVE JE IMAO ZMAJ – Vladavina kralja Egona I.	31
ZMAJEVI SINOVİ	39
PRINC POSTAJE KRALJ – Dolazak na presto Džeharisa I	82
GODINA TRI NEVESTE – 49. p. o.	95
PREVIŠE VLADALACA.	112
VREME KUŠNJI – Preporođeno kraljevstvo.	136
ROĐENJA, SMRTI I IZDAJE POD KRALJEM DŽEHERISOM I	151
DŽEHERIS I ALISANA – Trijumfi i tragedije	176
DUGA VLADAVINA – Džeheris i Alisana: državljanstvo, potomstvo i boli	209
ZMAJEVI NASLEDNICI – Pitanje nasleđivanja	258
SMRT ZMAJEVA	
Crni i zeleni	298
Sin za sina	314
Crveni i zlatni zmaj.	325
Renira pobedonosna	349
Renira zbačena	384
Kratka, žalosna vladavina Egona II.	418
POSLE PLESA – Čas Vuka	433
NAMESNIŠTVO – Desnica pod kapuljačom	450
POD VLADAVINOM NAMESNIKA	
Rat i mir i izložba plemenitih grla	471
Putovanje Alina Hrastove Pesnice	494
LISKO PROLEĆE I KRAJ NAMESNIŠTVA	508
Porodična loza i stablo.	541
O autoru.	547
O ilustratoru	549

Vatra i krv Povest Targarjena, kraljeva Vesterosa

Tom prvi
od Egona I (Osvajača)
do
namesništva Egona III (Žmajoguba)

iz pera velemeštra Gildejna
iz starigradske Citadele
(ovde u prepisu Đordža R. R. Martina)

Egonovo osvajanje

Meštrima iz Citadele koji vode povest Vesterosa Egonovo Osvajanje je već trista godina kamen temeljac. Rođenja, smrti, bitke i svi drugi događaji označavaju se kao pr. o. (pre osvajanja) ili p. o. (posle osvajanja).

Istinski učenjaci znaju da takvo datiranje nije ni izbliza precizno. Egon Targarjen nije osvojio Sedam kraljevstava za jedan dan. Prošlo je više od dve godine između Egonovog iskrcavanja i njegovog krunisanja u Starigradu... a čak ni tada Osvajanje nije bilo potpuno, pošto je Dorna ostala nepokorena. Sporadični pokušaji da se Dorna pripoji kraljevstvu nastavili su se za sve vreme vladavine kralja Egona i vladavine njegovih sinova, tako da je nemoguće odrediti tačan datum okončanja Osvajačkih ratova.

Čak je i početni datum predmet izvesnih nesporazuma. Mnogi pogrešno pretpostavljaju da je vladavina kralja Egona I Targarjena počela onog dana kada se iskrcao na ušću Crnobujice, ispod tri brda gde će kasnije nastati grad Kraljeva Luka. Nije tako. Dan Egonovog iskrcavanja slavili su i kralj i njegovi potomci, ali je Osvajač zapravo računao početak svoje vladavine od dana kada ga je prvoobrednik krunisao i miropomazao u starogradskom Zvezdanom obredištu. Krunisanje je obavljeno dve godine posle Egonovog iskrcavanja i podosta posle njegove pobeđe u sve tri velike bitke Osvajačkih ratova. Prema tome, jasno je da su Egonova najveća osvajanja bila od 2. do 1. godine pr. o. – pre osvajanja.

Targarjeni su bili čista valirijska krv, zmajski gospodari pradrevne loze. Dvanaest godina pre Propasti Valirije (114. pr. o.) Enar Targarjen je prodao svoje posede u Slobodnoj zemlji i Zemljama dugačkog leta i preselio se sa svim svojim ženama, blagom, robovima, zmajevima, braćom i sestrama, rođacima, saplemenicima i

decom na Zmajkamen, u sumornu ostrvsку citadelu ispod dimljive planine u Uznom moru.

Na svom vrhuncu Valirija je bila najveći grad u poznatom svetu, srce civilizacije. Unutar njenih blistavih zidina, tridesetak suparničkih kuća borilo se za moć i prvenstvo na dvoru i u veću, dizale su se i propadale u beskrajnoj, prefinjenoj i često krvavoj borbi za prevlast. Targarjeni nisu ni izbliza bili najmoćniji zmajski gospodari i njihovi takmaci su beg na Zmajkamen doživeli kao čin predaje i kukavičluka.

Međutim, mlada kći lorda Enara Denis, zauvek od tada poznata kao Denis Dalekovida, prorekla je da će Valirija sagoreti u ognju, a kada je dvanaest godina kasnije Propast zaista zadesila carstvo, Targarjeni su bili jedini prežивeli gospodari zmajeva.

Zmajkamen je gotovo dva veka bio najzapadnija tačka Valirijskog carstva. Njegov položaj usred Ždrela pružao je njegovim gospodarima vlast nad Zalivom Crnobujice i omogućavao i Targarjenima i njihovim bliskim saveznicima Velarionima od Plavikraja (manje kuće valirijskog porekla) da se obogate oporezujući trgovce u prolazu. Brodovi Velariona, i još jedne savezničke valirijske kuće, Seltigara sa Ostrva klešta, vladali su srednjim delom Uzanog mora, dok su Targarjeni, pomoću zmajeva, vladali nebom.

Pa ipak, gotovo stotinu godina posle pada Valirije (to doba se, prikladno, pamti kao vek krvi), kuća Targarjena gledala je na istok, a ne na zapad, i nije se zanimala za pitanja Vesterosa. Gemon Targarjen, brat i muž Denis Dalekovide, nasledio je Enara Izgnanika kao gospodar Zmajkamena, i postao je poznat kao Gemon Slavni. Gemonov sin Egon i njegova kći Elena vladali su zajedno posle njegove smrti. Nakon njih titula je prešla njihovom sinu Megonu, njegovom bratu Erisu, pa Erisovim sinovima Eliksu, Belonu i Demionu. Taj poslednji od tri brata bio je Demion čiji je sin Erion nasledio Zmajkamen.

Egon koga povest pamti kao Egona Osvajača i Egona Zmaja rođen je na Zmajkamenu 27. pr. o. Bio je jedini sin i drugo dete Eriona, gospodara Zmajkamena, i ledi Valene od kuće Velariona, i same polu-Targarjenke s majčine strane. Egon je imao dve rođene sestre, stariju Viseniju i mlađu Renis. Među zmajskim gospodarima Valirije odavno je vladao običaj da se venčavaju braća i sestre da bi loze ostale čiste, ali se Egon oženio obema sestrama. Po tradiciji se očekivalo da će za ženu uzeti stariju, Viseniju; to što je uzeo i Renis kao drugu ženu bilo je neobično, ali ne i bez presedana. Neki su govorili da se Egon oženio Visenijom zbog dužnosti, a Renis iz strasti.

Sve troje su pre venčanja dokazali da su gospodari zmajeva. Od pet zmajeva koji su sa Enarom Izgnanikom doleteli iz Valirije, samo je jedan preživeo do Egonovog doba: velika zver zvana Balerion Crni Užas. Ostala dva zmaja – Vagar i Meraksis – bili su mlađi i izlegli su se na samom Zmajkamenu.

Česta bajka, koju šire neuki, kaže da Egon Targarjen nikada nije kročio na Vesteros pre dana kada je došao da ga osvoji, ali to ne može biti istina. Godinama

pre toga, po njegovom naređenju je istesan i ukrašen oslikani sto: teška drvena ploča, pedesetak stopa dugačka, izrezbarena u obliku Vesterosa i oslikana da prikaže sve šume, reke, gradove i zamkove Sedam kraljevstava. Očigledno, Egonovo zanimanje za Vesteros odavno je prethodilo događajima koji su ga odveli u rat. Takođe, ima pouzdanih izveštaja da su Egon i njegova sestra Visenija u mladosti posećivali starogradsku Citadelu i da su sokolarili na Senici kao gosti lorda Redvina. Egon je možda bio čak i u Lanisgradu; izveštaji se razlikuju.

Vesteros Egonove mladosti bio je podeljen u sedam zavađenih kraljevstava, i jedva da je bilo dana kada dva ili tri od tih kraljevstava nisu međusobno ratovala. Ogromnim, hladnim, kamenitim Severom vladali su Starkovi od Zimovrela. U pustinjama Dorne, prinčevi Marteli. Zlatom bogatim zapadnim krajevima vladali su Lanisteri od Livačke stene, plodnim Hvatom Gardeneri od Visokog sada. Dol, Prsti i Mesečeve planine pripadali su kući Erina... ali najratoborniji kraljevi Egonovog doba bili su oni čije su se zemlje pružale najbliže Zmajkamenu – Haren Crni i Argilak Oholi.

Iz velikog zamka Krajoluj olujni kraljevi kuće Durandona nekada su vladali istočnom polovinom Vesterosa, od Besnog rta do Račjeg zaliva, ali je njihova moć već vekovima slabila. Kraljevi Hvata su im krnjili zemlje sa zapada, Dornjani su upadali s juga, a Haren Crni i njegovi gvozdenrođeni potisnuli su ih sa Trozupca i iz zemalja severno od Crnobujice. Kralj Argilak, posle Durandona, privremeno je zaustavio to propadanje, odbio je nasrtaj Dornjana dok je još bio dečak, prešao Uzano more da stupi u veliki savez protiv agresivnih tigrova iz Volantisa i pogubio Garsa VII Gardenera, kralja Hvata, u bici kod Letnjeg polja dvadeset godina kasnije. Ipak, Argilak je ostario, njegova slavna crna griva je osedela, njegova veština s oružjem oslabila.

Severno od Crnobujice, Rečnim zemljama je krvavom rukom vladao Haren Crni od kuće Hora, kralj ostrva i reka. Harenov gvozdenrođeni deda Harvin Tvrdoruki oteo je Trozubac od Argilakovog dede Areka, čiji su preci pre mnogo vekova svrgli poslednje rečne kraljeve. Harenov otac je te posede proširio istočno do Senodola i Rozbjija. Sam Haren je veći deo svoje dugačke, gotovo četrdesetogodišnje vladavine posvetio izgradnji divovskog zamka na obali Božjeg oka i kada se gradnji Harendvora napokon naslutio kraj, gvozdenrođeni su bili slobodni da pođu u nova osvajanja.

Nijednog kralja se Vesteros nije bojao koliko Crnog Harena, čija je svirepost bila čuvena u svih Sedam kraljevstava. A nijedan kralj u Vesterusu nije osećao toliku pretnju kao olujni kralj Argilak, poslednji od Durandona – ostareli ratnik čija je jedina naslednica bila devica kći. Zato je kralj Argilak pozvao Targarjene sa Zmajkamena, ponudio lordu Egonu ruku svoje kćeri, a sve zemlje istočno od Božjeg oka, od Trozupca do Crnobujice, kao miraz.

Egon Targarjen je odbio predlog olujnog kralja. On već ima dve žene, odgovorio je; treća mu ne treba. A zemlje ponuđene u miraz pripadale su Harendvoru više

od pokolenja. Nisu bile Argilakove pa da ih daje. Očigledno, ostareli olujni kralj pokušavao je da smesti Targarjene uz Crnobujicu kao tampon-zonu između svojih poseda i poseda Harena Crnog.

Gospodar Zmajkamena užvratio je svojom ponudom. Prihvatiće zemlje ponudene u miraz ako Argilak preda takođe Mejsijevu kuku i šume i ravnice od Crnobujice na jug do reke Vrativode i izvora Vijugavice. Savez će zapečatiti brak kćeri kralja Argilaka sa Orisom Barateonom, megdandžijom i drugom iz detinjstva lorda Egona.

Te uslove je Argilak Oholi besno odbio. Šaputalo se da je Oris Barateon kopile i polubrat lorda Egona, a olujni kralj nije mogao da osramoti kćer tako što će dati njenu ruku nekom takvom. Rasrdila ga je i sama pomisao na to. Argilak je odsekao šake Egonovom izaslaniku i poslao ih nazad u kutiji.

„Ovo su jedine ruke koje će twoje kopile od mene dobiti“, napisao je.

Egon nije odgovorio. Umesto toga je pozvao svoje malobrojne prijatelje, vazale i saveznike na Zmajkamen. Velarioni sa Plavikraja bili su zakleti na vernost kući Targarjena, kao i Seltigari sa Ostrva klešta. S Mejsijeve kuke došao je lord Bar Emon od Oštrog rta i lord Mejsi od Kamenog kola, obojica zakleta Krajoluju, ali obojica snažnije vezani za Zmajkamen. Lord Egon i njegove sestre posavetovali su se sa svima i posetili obredište zamka da se pomole Sedmoro Vesterosa, mada Egon nikada ranije nije bio poznat kao pobožan čovek.

Sedmog dana, jato gavranova diglo se iz kula Zmajkamena da odnese reč lorda Egona u Sedam kraljevstava Vesterosa. Odleteli su kod sedam kraljeva, u starogradsku Citadelu, kod lordova velikih i malih. Svi su nosili istu poruku: od danas će na Vesterusu biti samo jedan kralj. Ko klekne pred Egonom od kuće Targarjena zadržće posede i zvanja. Ko se digne na oružje protiv njega biće svrgnut, pokoren i uništen.

Izvori se razmimoilaze o broju mačeva koji su zaplovili sa Zmajkamena sa Egonom i njegovim sestrama. Neki kažu tri hiljade; drugi tvrde samo nekoliko stotina. Ta skromna targarjenska vojska iskricala se na ušću Crnobujice, na severnoj obali, gde su se tri šumovita brda dizala iznad malog ribarskog sela.

U doba Stotinu kraljevstava mnogi sitni kraljevi svojatali su ušće reke, a među njima i kraljevi Darklini od Senodola, Mejsiji od Kamenog kola i rečni kraljevi iz davnina, bili oni Madovi, Fišeri, Brekeni, Blekvudi ili Hukovi. Na tri brda povremeno su se dizale kule i utvrde, ali bi ih u ratovima neko uvek srušio. Sada su Targarjene dočekali samo razvaljeno kamenje i zarasle ruševine. Mada su ga svojatali i Krajoluj i Harendvor, ušće reke bilo je nebranjeno, a najbliže zamkove držali su manji lordovi, bez velike snage i vojne veštine, a takođe i lordovi koji su imali malo razloga da vole svog zvaničnog gospodara Harena Crnog.

Egon Targarjen je brzo podigao palisadu oko najvišeg od tri brda pa je poslao sestre da obezbede pokornost najbližih zamkova. Rozbi je bez borbe popustio

pred Renis i zlatookom Meraksis. Kod Stokvorta je nekoliko samostrelaca gađalo Viseniju, ali je onda Vagar zapalio krovove zamka. Potom su se i oni pokorili.

Prvi istinski ispit za osvajače bili su lord Darklin od Senodola i lord Muton od Devičanskog jezera, koji su se ujedinili i krenuli na jug s tri hiljade ljudi da potisnu uljeze nazad u more. Egon je poslao Orisa Barateona da ih presretne, dok se on obrušio na njih na Crnom Užasu. U neravnopravnoj bici koja je usledila poginula su oba lorda; Darklinov sin i Mutonov brat su onda predali svoje zamkove i zavetovali mačeve kući Targarjena. U to doba Senodol je bio glavna vesteroska luka na Uzanom moru i narastao je i obogatio se od trgovine koja je kroz njega tekla. Visenija Targarjen nije dozvolila pljačku grada, ali nije oklevala da prisvoji njegova bogatstva, napunivši njima do vrha kovčeg osvajača.

Ovo je možda odgovarajuće mesto da opišemo različite naravi Egona Targarjena i njegovih sestara i kraljica.

Visenija, najstarija od njih troje, bila je jednako ratnica koliko i sam Egon, navela na verižnjaču koliko i na svilu. Nosila je valirijski mač Tamna sestra i vešto ga je koristila, pošto je od malih nogu vežbala uz brata. Mada je imala srebrnozlatnu kosu i ljubičaste oči Valirije, njena lepota bila je gruba i stroga. Čak i oni koji su je najviše voleli smatrali su da je Visenija kruta, ozbiljna, nemilosrdna, a neki su tvrdili i da se zanimala za otrove i okušala u mračnim čarobnjaštvinama.

Renis, najmlađa od troje Targarjena, bila je sušta suprotnost sestri: vragolasta, radoznala, plaha, sklona maštarijama. Nije bila istinska ratnica, volela je muziku, ples i poeziju i izdržavala je mnoge pevače, lakrdijaše i lutkare. A ipak se govorilo da je Renis provodila u sedlu zmaja više vremena od brata i sestre zajedno, pošto je iznad svega volela da leti. Jednom su je čuli kako kaže da pre smrti namerava da na Meraksisu preleti More zalazećeg sunca i vidi šta ima na njegovim zapadnim obalama. Dok Visenijinu vernost svom bratu-mužu нико nije dovodio u pitanje, Renis se okružila naočitim mladićima i (šaputalo se) čak je i primala neke u ložnicu onih noći kada je Egon bio kod njene sestre. Ipak, uprkos tim glasinama, posmatrači na dvoru morali su da primete da je kralj sa Renis provodio po deset noći za svaku noć s Visenijom.

Sam Egon Targarjen, začudo, bio je za svoje savremenike zagonetka isto koliko je danas za nas. Naoružan je bio valirijskim mačem Crnom vatrom i ubrajali su ga u najveće ratnike svoga doba, ali mu ipak oružani podvizi nisu pričinjavali nikakvo zadovoljstvo i nikada se nije borio na turnirima. Jahao je Baleriona Crnog Užasa, ali je leteo samo u bitku, ili da brzo stigne na odredište. Njegova snažna ličnost privlačila je ljude pod njegov steg, ali ipak nije imao bliskih prijatelja, sem Orisa Barateona, svog pratioca iz mladosti. Privlačio je žene, ali je bio veran svojim sestrama. Kao kralj je poklanjao veliko poverenje Malom veću i sestrama, prepustajući im dobar deo svakodnevnog upravljanja zemljom... a ipak nije oklevao da preuzme rukovođenje kada je to smatrao za neophodno. Mada se s buntovnicima

i izdajnicima surovo obračunavao, bio je velikodušan prema bivšim neprijateljima koji bi kleknuli.

To je prvi put prikazao kod Egonove utvrde, jednostavnog zamka od drveta i zemlje koji je podigao na mestu što će zanavek ostati poznato kao Egonovo visoko brdo. Pošto je zauzeo desetak zamkova i obezbedio ušće Crnobujice na obe strane, zapovedio je poraženim lordovima da se okupe. Tu su položili mačeve pred njegove noge, a Egon im je rekao da ustanu i potvrdio njihove stare posede i zvanja. Svojim najstarijim pobornicima dao je nove počasti. Demon Velarion, gospodar Plavikraja, proglašen je za gospodara brodova, zapovednika kraljevske flote. Triston Mejsi, gospodar Kamenog kola, imenovan je za gospodara zakona, Krispijan Seltigar za gospodara kovnica, a za Orisa Barateona kralj je rekao da mu je „štit, uzdanica i snažna desna ruka“. Tako meštri Barateona smatraju za prvu kraljevu desnicu.

Heraldički simboli davnašnja su tradicija kod lordova Vesterosa, ali gospodari zmajeva stare Valirije nisu ih koristili. Kada su Egonovi vitezovi razvili veliki svileni ratni barjak sa crvenim troglavim zmajem koji bljuje vatu na crnom polju, lordovi su to doživeli kao znak da je on sada zaista jedan od njih, kralj dostojan Vesterosa. Kada je kraljica Visenija stavila na bratovljevu glavu obruč od valirijskog čelika optočen rubinima, a kraljica Renis ga pozdravila kao „Egona, prvog svog imena, kralja čitavog Vesterosa, i štita svog naroda“, zmajevi su zarikali, lordovi i vitezovi zaklicali... ali su prosti ljudi, ribari i kmetovi, klicali najglasnije.

Sedam kraljeva koje je Egon nameravao da svrgne nije, međutim, klicalo. U Harendvoru i Krajoluju, Haren Crni i Argilak Oholi već su pozvali vazale na oružje. Na zapadu, kralj Merin od Hvata došao je Okeanskim putem u Livačku stenu na sastanak s kraljem Lorenom od kuće Lanistera. Prinčevi Dorne poslali su gavrana na Zmajkamen, ponudivši Egonu da stanu uz njega protiv olujnog kralja Argilaka... ali kao ravnopravni saveznici, a ne kao podanici. Druga ponuda saveznosti stigla je od kralja-dečaka iz Gnezda sokolovog Ronela Arina, čija je majka zatražila sve zemlje istočno od Zelenog kraka Trozupca u zamenu za podršku Dola protiv Crnog Harena. Čak i na Severu, kralj Toren Stark od Zimovrela sedeо je sa svojim vazalima i savetnicima do kasno u noć, razmatrajući šta da rade sa tim zavojevačem. Čitava zemlja napeto je iščekivala sledeći Egonov potez.

Samo nekoliko dana po krunisanju, Egonova vojska je ponovo krenula. Njen veći deo prešao je Crnobujicu i pošao na jug pod komandom Orisa Barateona. Pratila ga je kraljica Renis, na zmajici Meraksis, zlatookoj i srebrnoj. Targарjenska flota, pod Demonom Velarionom, isplovila je iz Zaliva Crnobujice i pošla na sever, za Galebovo i Dol. Sa njima su pošli kraljica Visenija i Vagar. Sam kralj je stupao na severozapad, ka Božjem oku i Harendvoru, čudovišnoj tvrđavi koja je bila ponos i opsesija kralja Harena Crnog i koju je završio i zaposeo baš na dan kada se Egon iskrcao na mestu buduće Kraljeve luke.

Sva tri targарjenska napada čekao je žestok otpor. Lordovi Erol, Fel i Bakler, vazali Krajoluja, iznenadili su prethodnicu Orisa Barateona dok je prelazila

Vrativodu i posekli više od hiljadu ljudi pre nego što su se povukli u šumu. Na brzinu okupljena flota Erina, pojačana sa desetak bravoskih ratnih brodova, dočekala je i porazila targarjensku flotu kod Galebova. Među poginulima bio je i Egonov admiral Demon Velarion. Samog Egona su napali na južnoj obali Božjeg oka, ne jednom već dvaput. Bitka u trsci završila se pobedom Targarjena, ali su kod Žalosnih vrba pretrpeli teške gubitke kada su dva Harenova sina prešla jezero u dugačkim čamcima, s veslima umotanim u krpe, i napali ih s leđa.

Takvi porazi su se, međutim, pokazali kao tek privremene smetnje, i na kraju Egonovi neprijatelji nisu mogli da se odupru njegovim zmajevima. Ljudi iz Dola potopili su trećinu targarjenskih brodova i zarobili ih gotovo isto toliko, ali kada se kraljica Visenija obrušila na njih s neba, njihovi brodovi su izgoreli. Lordovi Erol, Fel i Bakler sakrili su se u šumama koje su dobro poznavali, ali je onda kraljica Renis poterala Meraksis i šumom je prošao plameni zid, pretvarajući stabla u baklje. A pobednici kod Žalosnih vrba bili su u povratku preko jezera u Harendvor potpuno nespremni kada se Balerion obrušio na njih s jutarnjeg neba. Harenovi dugački brodovi su izgoreli. Kao i Harenovi sinovi.

Egonove neprijatelje takođe su mučili drugi neprijatelji. Kada je Argilak Oholi okupio svoje mačeve kod Krajoluja, pirati sa Stepenica obrušili su se na obale Besnog rta da iskoriste njihovo odsustvo, a dornski uskoci navrli su iz Crvenih planina i preplavili krajine. U Dolu, mladi kralj Ronel morao je da se nosi sa ustankom na Tri sestre, kada su Sestrani odbacili sve veze sa Gnezdom sokolovim i proglašili gospu Marlu Sanderlend za kraljicu.

A ipak su to bile sitnice u poređenju sa onim što je zadesilo Harena Crnog. Mada je kuća Hora vladala Rečnim zemljama tri pokolenja, ljudi sa Trozupca nikako nisu voleli svoje gvozdenrođene gospodare. Haren Crni je oterao hiljade u smrt prilikom gradnje svog velikog zamka Harendvora, opljačkao Rečne zemlje u potrazi za materijalom, a svojom pohlepom osiromašio i velmože i kmetove. I zato su se sada Rečne zemlje digle na ustankak, pod vođstvom lorda Edmina Tulija od Brzorečja. Pošto mu je stigao poziv za odbranu Harendvora, Tuli je obznanio da se priklanja kući Targarjena, pa je sa svojim vitezovima i strelcima pošao da se pridruži Egonu. Njegov prkos obodrio je i druge rečne gospodare. Jedan po jedan, gospodari Trozupca odbacili su Harena i stali uz Egona Zmaja. Blekvudi, Malisteri, Vansovi, Brekeni, Pajperi, Freji, Strongovi... digli su vazale i okomili se na Harendvor.

Iznenada znatno brojčano slabiji, kralj Haren Crni povukao se u svoju navodno neosvojivu tvrđavu. Najveći zamak u istoriji Vesterosa, Harendvor je imao pet divovskih kula, neiscrpan izvor sveže vode, ogromna podzemna skladišta, obilno snabdevena, i debele zidine od crnog kamena, više od svakih lestvica i predebele da se probiju ovnom ili trebušetom. Haren je spustio kapije i namerio da sa preživelim sinovima i saborcima izdrži opsadu.

Egon od Zmajkamena imao je druge namere. Pošto se spojio s vojskom Edmina Tulija i drugih rečnih gospodara, i pošto su opkolili zamak, poslao je na kapiju

meštra s pozivom na pregovore. Haren mu je izašao u susret, star i sed čovek, ali i dalje upečatljiv u crnom oklopu. Oba kralja su pratile stegonoše i meštri, tako da je upamćeno šta su rekli.

„Predaj se“, počeo je Egon, „i možeš ostati gospodar Gvozdenih ostrva. Predaj se, i tvoji sinovi će poživeti da vladaju posle tebe. Imam osam hiljada ljudi pod tvojim zidinama.“

„Ono što je pod mojim zidinama mene ne brine“, rekao je Haren. „Te su zidine snažne i debele.“

„Ali ne i dovoljno visoke da te zaštite od zmajeva. Zmajevi lete.“

„Ja sam gradio od kamena. Kamen ne gori.“

Na šta je Egon rekao: „Kad sunce zađe, tvoja će se loza ugasi.“

Priča se da je Haren na to pljunuo i vratio se u zamak. Onda je poslao sve svoje ljude na zidove, naoružane kopljima, lukovima i samostrelima, i obećao zemlje i blago onome ko uspe da obori zmaja.

„Da imam kćer, zmajoubica bi dobio i njenu ruku“, rekao je Haren. „Umesto toga ču mu dati jednu kćer Tulija, ili sve tri ako poželi. Ili može da odabere neku iz nakota Blekvuda, ili Strongova, ili bilo koju žensku tih izdajnika sa Trozupca, tih gospodara žutog kala.“ Onda se Haren Crni povukao u svoju kulu, okružen domaćom gardom, da večera sa preostalim sinovima.

Kada je zgasla i poslednja sunčeva svetlost, ljudi Crnog Harena zurili su u sve gušću tminu, stežući kopinja i samostrele. Pošto se nikakav zmaj nije pojavio, neki su možda pomislili da su Egonove pretnje bile prazne. Egon Targarjen se međutim na Balerionu vinuo visoko, kroz oblake, pa još više, tako da je zmaj na kraju ličio na muvu na mesecu. Tek se tada obrušio, pravo na središte zamka. Na krilima crnjim od noći Balerion se stuštio na velike kule Harendvora pod sobom, pa je besno zagrmeo i okupao ih crnom i crvenom vatrom.

Kamen ne gori, hvalisao se Haren, ali njegov zamak nije bio sazdan samo od kamena. Drvo i vuna, konoplja i slama, hleb i sušena govedina i žito, sve je to buknulo. Ni Harenovi gvozdenrođeni nisu bili od kamena. Dimili su se i vrištali, ovenčani vatrom, trčali su po dvorištu i padali sa zidova. A čak će i kamen pući i istopiti se ako je vatra dovoljno vrela. Rečni gospodari ispod zidina kasnije su pričali da su kule Harendvora sijale crveno u noći, kao pet velikih sveća... i kao sveće, počele su da se naginju i tope, a rečice istopljenog kamena da im cure niz bokove.

Haren i njegovi poslednji sinovi stradali su te noći u požarima koji su progutali Harenovu čudovišnu tvrđavu. Kuća Hora umrla je sa njim, kao i prevlast Gvozdenih ostrva na Trozupcu. Sutradan, pred zadimljenim zgarištem Harendvora, kralj Egon je prihvatio zakletvu na vernost Edmina Tulija, gospodara Brzorečja, i imenovao ga za vrhovnog gospodara Trozupca. Drugi rečni gospodari takođe su se poklonili – Egonu kao kralju i Edminu Tuliju kao sizerenu. Pošto se pepeo dovoljno ohladio da ljudi bezbedno uđu u zamak, mačevi palih, mnogi napukli ili istopljeni od zmajske vatre, pokupljeni su i kolima poslati u Egonovu utvrdu.

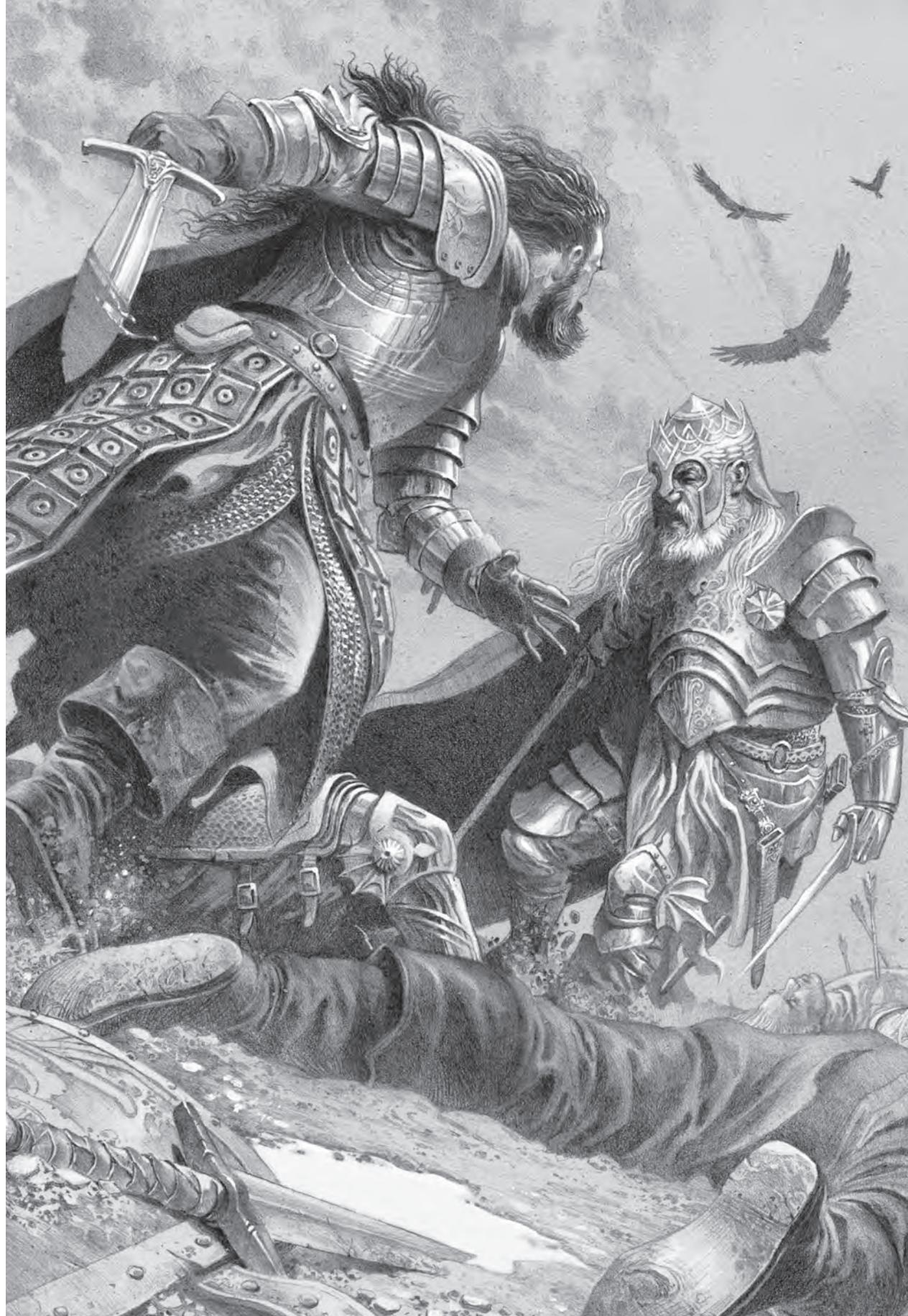
Južno i istočno, vazali olujnog kralja pokazali su se kao mnogo verniji od vazala kralja Harena. Argilak Oholi prikupio je kod Krajoluja veliku vojsku. Sedište Durandona bilo je silna tvrđava, a njen veliki spoljni zid još deblji od zidina Harendvora. I za njega se smatralo da je neosvojiv. Vesti o kraju kralja Harena uskoro su, međutim, stigle do njegovog starog neprijatelja kralja Argilaka. Lordovi Fel i Bakler, koji su se povlačili pred neprijateljskom vojskom (lord Erol je poginuo) poslali su glas o kraljici Renis i njenom zmaju. Stari kralj-ratnik je zaurlao da on ne namerava da pogine kao Haren, ispečen u svom zamku kao prase sa jabukom u ustima. Njemu bitka nije bila strana i sam će rešiti svoju sudbinu, s mačem u ruci. I tako je Argilak Oholi poslednji put izjahaoo iz Krajoluja, da dočeka dušmane na bojnom polju.

Dolazak olujnog kralja i njegovih ljudi nije bio iznenadenje za Orisa Barateona i njegove vojnike; kraljica Renis je letela na Meraksis, videla je Argilakov odlazak iz Krajoluja i mogla je desnici da prenese brojnost i sastav neprijateljske vojske. Oris je zauzeo jak položaj na brdima južno od Bronzane kapije i tu se ukopao na višem tlu da sačeka dolazak olujnika.

Kada su se vojske sudarile, Olujne zemlje su opravdale svoje ime. Tog jutra je počela uporna kiša, a do podneva je prešla u besnu buru. Vazali su kralju Argilaku savetovali da odloži napad za sutradan, u nadi da će kiša proći, ali je olujni kralj bio gotovo dvostruko brojniji od osvajača i imao je gotovo četverostruko više vitezova i teške konjice. Razbesneo ga je pogled na mokre targarjenske barjake iznad njegovih brda, a taj prekaljeni stari ratnik primetio je da vetar duva s juga i nanosi kišu u lica targarjenskim vojnicima. I tako je Argilak Oholi izdao naređenje za napad, i otpočela je bitka u istoriji poznata kao Poslednja oluja.

Borba je trajala do kasno u noć, krvava, i mnogo neizvesnija od Egonovog osvajanja Harendvora. Triput je Argilak Oholi vodio svoje vitezove na položaje Barateona, ali su padine bile strme a tlo od kiše blatnjavo i sklisko, tako da su ratni konji usporavali a juriši gubili snagu. Olujnici su prošli bolje kada su poslali pešadiju s kopljima. Zaslepljeni kišom, targarjenski vojnici su ih prekasno uočili, a lukovi su im zbog mokrih tetiva bili beskorisni. Palo je jedno brdo, za njim i drugo, dok je četvrti i poslednji juriš olujnog kralja i njegovih vitezova probio centar Barateona... ali je onda naišao na kraljicu Renis i Meraksis. Čak i tako na zemlji, zmaj je bio strašan protivnik. Dikona Morigena i Kopile od Crnobrana, koji su zapovedali prethodnicom, progutao je zmajski plamen, zajedno s vitezovima lične garde kralja Argilaka. Konji su se prestravili i užasnuti dali u beg udarajući u jahače iza sebe, te su tako juriš pretvorili u haos. I sam olujni kralj zbačen je iz sedla.

A ipak je Argilak nastavio da se borи. Kada je Oris Barateon sišao niz blatno brdo sa svojim ljudima, zatekao je starog kralja kako odbija petoricu ljudi, okružen sa isto toliko leševa. „Sklonite se“, naredio je Barateon. Sjahaoo je, da se sa starim ratnikom uhvati ukoštac ravnopravno, i ponudio je olujnom kralju poslednju priliku da se preda. Argilak ga je na to prokleo. I tako su se borili, stari kralj-ratnik

dugačke sede kose i Egonova žestoka, crnobrada desnica. Priča se da su jedan drugoga ranili, ali se na kraju Durandonu želja ostvarila pa je umro s mačem u ruci i kletvom na usnama. Smrt njihovog kralja potpuno je obeshrabrilna olujnike i čim se proneo glas da je Argilak pao, njegovi gospodari i vitezovi pobacali su mačeve i pobegli.

Nekoliko dana vladao je strah da će Krajoluj doživeti sudbinu Harendvora, pošto je Argilakova kći Argela zatvorila kapiju kada su se Oris Barateon i targrjenska vojska približili i proglašila se za olujnu kraljicu. Branioci Krajoluja će pre izginuti do poslednjeg nego da se pokore, obećala je kada je kraljica Renis doletela na Meraksis u zamak na pregovore. „Možete mi oteti zamak, ali ćete steći samo kosti, krv i pepeo“, objavila je... ali posada zamka nije bila toliko željna smrti. Te noći su podigli belu zastavu, otvorili kapiju zamka i odneli ledi Argelu vezanu, golu i zapuštenih usta u logor Orisa Barateona.

Priča se da ju je Barateon lično oslobođio, ogrnuo plaštrom i sipao joj vino, pa je blago razgovarao sa njom, ispričao joj o hrabrosti njenog oca i kako je poginuo. A kasnije, u počast palom kralju, preuzeo je grb i reči Durandona. Krunisani jelen postao je njegov simbol, Krajoluj njegovo sedište, a ledi Argela njegova žena.

Pošto su i Rečne i Olujne zemlje sada bile pod vlašću Egona Zmaja i njegovih saveznika, ostali kraljevi Vesterosa jasno su videli da će uskoro i na njih doći red. U Zimovrelu je kralj Toren pozvao vazale; s obzirom na ogromna prostranstva Severa, znao je da će prikupljanje vojske potrajati. Kraljica Šara od Dola, namesnica svog sina Ronela, utočište je potražila u Gnezdu sokolovom, ojačala je odbranu i poslala vojsku na Krvave dveri, kapiju Erinovog dola. U mladosti je kraljica Šara bila na glasu kao Cvet Planine, najlepša devica u svih Sedam kraljevstava. Možda u nameri da osvoji Egona svojom lepotom, poslala mu je svoj portret i ponudila mu svoju ruku, pod uslovom da on za svog naslednika proglaši njenog sina Ronela. Mada je portret na kraju stigao do njega, ne zna se je li Egon Targarjen na tu ponudu uopšte odgovorio; on je već imao dve kraljice, a Šara Erin je tada već bila pomalo uveo cvet, deset leta starija od njega.

U međuvremenu, dva velika zapadna kralja ujedinila su se i okupila svoje vojske u nameri da jednom zasvagda stanu Egonu na put. Iz Visokog sada je krenuo Mern IX od kuće Gardenera, kralj Hvata, na čelu velike sile. Podno zidina zamka Zlatogaj, sedišta kuće Rovena, sreо se s Lorenom I Lanisterom, kraljem Stene, koji je vodio svoju vojsku iz zapadnih krajeva. Zajedno su dva kralja imala najbrojniju vojsku dотле viđenu u Vesterosu, ukupno pedeset pet hiljada ljudi, ubrajajući tu šest stotina velikih i malih lordova i više od pet hiljada vitezova. „Naša gvozdena pesnica“, hvalio se kralj Mern. Njegova četiri sina jahala su uz njega, a oba mlada unuka služila su ga kao štitonoše.

Dva kralja se nisu dugo zadržala kod Zlatogaja; tolika vojska mora biti u pokretu inače će pojesti svu hranu iz okolnih sela. Saveznici su smesta pošli, na sever i severoistok, kroz visoku travu i zlatna žitna polja.

Pošto je saznao za njihov pokret u svom logoru kod Božjeg oka, Egon je prikupio sopstvenu vojsku i krenuo u susret novim neprijateljima. Imao je pet puta manje ljudi od dva kralja, a većinom su to bili ljudi zakleti na vernošć rečnim gospodarima, koji su se tek nedavno svrstali uz Targarjene i čija vernošć još nije bila oprobana. Na čelu manje vojske, međutim, Egon je mogao da se kreće mnogo brže od neprijatelja. Kod varošice Kameno Obredište pridružile su mu se obe kraljice sa svojim zmajevima, Renis iz Krajoluja a Visenija sa Rta slomljenih klešta, gde je prihvatile mnoge usrdne zakletve tamošnjih gospodara na vernošć. Troje Targarjena su zajedno s neba posmatrali kako Egonova vojska prelazi izvor Crnobujice i hita na jug.

Dve vojske srele su se na širokim otvorenim ravnicama južno od Crnobujice, blizu pravca kojim će se jednog dana pružati Zlatni drum. Dva kralja obradovala su se kada su se izvidnice vratile i javile o brojnosti i rasporedu targarjenskih snaga. Činilo se da imaju petoricu ljudi na svakog Egonovog, a nesrazmerna u lordovima i vitezovima bila je još veća. A tlo je bilo široko i otvoreno, trava i žito dokle pogled seže, savršeno za tešku konjicu. Egon Targarjen nije imao položaj u visovima, kao Oris Barateon u Poslednjoj oluji; tlo je bilo čvrsto, a ne blatno. Nije bilo ni kiše da smeta. Dan je bio vedar, mada vetrovit. Kiša nije padala duže od dve nedelje.

Kralj Mern je u bitku doveo dvostruko više ljudi od kralja Lorena i zatražio je počast da zapoveda sredinom. Njegov sin i naslednik Edmund dobio je prethodnicu. Kralj Loren i njegovi vitezovi postrojili su se na desnom krilu, lord Oukhart na levom. Pošto targarjenska linija nije imala neku prirodnu prepreku da posluži kao oslonac krilima, namera dva kralja bila je da Egona opkole sa oba kraja pa da ga udare u leđa, dok njihova „gvozdena pesnica“, veliki klin oklopljenih vitezova i velikih lordova, probija centar.

Egon Targarjen je postrojio svoje ljude u polumesecu načičkanom kopljima, sa strelicima i samostrelcima odmah pozadi i lakom konjicom na oba boka. Zapovedanje vojskom prepustio je Džonu Mutonu, gospodaru Devičanskog jezera, jednom od prvih neprijatelja koji su prešli na njegovu stranu. Sam kralj je nameravao da se bori s neba, uz svoje kraljice. Egon je takođe primetio da dugo nije bilo kiše; trava i žito oko vojski bili su visoki i zreli za kosidbu i žetvu... i veoma suvi.

Targarjeni su sačekali da se trubači dvojice kraljeva oglase i krenu napred pod šumom barjaka. Kralj Mern je lično poveo juriš u sredini, na svom zlatnom pastuvu, a njegov sin Gaven jahao je uz njega s barjakom, velikom zelenom šakom na belom polju. Uz urlike i krike, gonjeni rogovima i bubnjevima, Gardeneri i Lanisteri jurišali su kroz kišu strela pravo na neprijatelja, odbacujući targarjenske kopljjanike i razbijajući im redove. Ali tada su već Egon i njegove sestre uzleteli.

Egon je leteo iznad strojeva svojih neprijatelja na Balerionu, kroz oluju kopalja, kamenja i strela, neprekidno se obrušavajući da okupa dušmane ognjem. Renis i Visenija zapalile su vatru iza neprijatelja, uz vetar. Suva trava i žito smesta su planuli. Vetar je raspirio vatru i dunuo dim u lica prvih strojeva vojske dva kralja.

Smrad paljevine uspaničio je njihove konje, a kako se dim zgušnjavao, zaslepio je i konje i jahače. Njihovi strojevi počeli su da se osipaju kako su im se zidovi vatre približavali sa svih strana. Ljudi lorda Mutona su s lukovima i kopljima čekali na sigurnom, pošto je veter duvao iza njihovih leđ, i brzo su dokrajčivali zapaljene ljude koji bi se probili kroz taj pakao.

Bitka je upamćena kao Vatreno polje.

U ognju je stradalo više od četiri hiljade ljudi. Još hiljadu od mača, kopla i strele. Desetine hiljada su pretrpele opekotine, nekima su ožiljci ostali do kraja života. Kralj Mern IX je bio među mrtvima, zajedno sa sinovima, unucima, braćom i srodnicima. Jedan bratanac je preživeo tri dana. Kada je umro od opekotina, kuća Gardenera umrla je sa njim. Kralj Loren od Stene je preživeo, pošto se na konju probio kroz zid od plamena i dima kada je video da je bitka izgubljena.

Targarjeni su izgubili manje od stotinu ljudi. Kraljicu Viseniju je pogodila strela u rame, ali se brzo oporavila. Dok su se zmajevi gostili mrtvima, Egon je naredio da se mačevi izginulih pokupe i pošalju niz reku.

Loren Lanister je zarobljen sutradan. Kralj stene je položio svoj mač i krunu pred Egonove noge, kleknuo i zakleo mu se na vernošć. A Egon je ispunio obećanje, digao poraženog neprijatelja i potvrdio njegove posede i zvanja i proglašio ga za gospodara Livačke stene i zaštitnika Zapada. Vazali lorda Lorena sledili su njegov primer, kao i mnogi gospodari sa Hvata, bar oni koji su preživeli zmajski plamen.

A ipak je osvajanje Zapada bilo nedovršeno, tako da se kralj Egon oprostio sa sestrama i smesta zaputio ka Visokom sadu, u nadi da će obezbediti predaju pre nego što ga neki drugi pretendent prisvoji. Zamak je zatekao u rukama kastelana Harlana Tirela, čiji su preci služili Gardenere vekovima. Tirel je bez borbe predao ključeve zamka i obećao podršku pobedonosnom kralju. Egon ga je nagradio Visokim sadom i svim njegovim zemljama, i proglašio ga za zaštitnika Juga i vrhovnog gospodara Vijugavice, i dao mu prevlast nad svim bivšim vazalima kuće Gardenera.

Namera kralja Egona bila je da nastavi na jug i primora na pokornost Starigrad, Senicu i Dornu, ali mu je u Visokom sadu stigao glas o novom izazovu. Toren Stark, kralj na Severu, prešao je Vrat i ušao u Rečne zemlje, na čelu trideset hiljada divljih severnjaka. Egon mu je smesta pošao u susret, daleko ispred svoje vojske, na krilima Baleriona Crnog Užasa. Poslao je glas i svojim dvema kraljicama i svim lordovima i vitezovima koji su klekli pred njim posle Harendvora i Vatrenog polja.

Kada je Toren Stark izbio na obale Trozupca, na južnoj obali ga je čekala vojska dvostruko brojnija od njegove. Rečni gospodari, zapadnjaci, olujnici, ljudi iz Hvata... svi su došli. A iznad njihovog logora vili su se u sve širim krugovima Balerion, Meraksis i Vagar.

Torenovi izviđači videli su ruševine Harendvora, gde su spore, crvene vatre još tinjale među kršom. Kralj na Severu čuo je mnoge priče i o Vatrenom polju. Znao je da ga možda čeka ista sudbina ako pokuša da se probije preko reke. Neki njegovi

vazali savetovali su ga da svejedno napadne, tvrdeći da će severnačka hrabrost prevagnuti. Drugi su ga savetovali da se povuče na Kejlinov šanac i tamo dočeka neprijatelja, na severnačkom tlu. Kraljev brat, kopile, Brendon Snežni ponudio je da sam pređe Trozubac pod okriljem noći i ubije zmajeve na spavanju.

Kralj Toren je zaista poslao Brendona Snežnog preko Trozupca. Ovaj je, međutim, prešao u društvu tri meštra, ne da ubije već da pregovara. Poruke su čitavu noć putovale u oba smera. Sutradan ujutro, Toren Stark je i sam prešao Trozubac. Tamo na njegovoju južnoj obali je kleknuo, položio drevnu krunu kraljeva zime pred Egonove noge i zakleo se da će biti njegov čovek. Ustao je kao gospodar Zimovrela i zaštitnik Severa, ne više i kralj. Od tada pa do danas Torena Starka pamte kao Kralja koji je kleknuo... ali nijedan Severnjak nije ostavio spaljene kosti na Trozupcu, a mačevi koje je Egon pokupio od lorda Starka i njegovih vazala nisu bili iskrivljeni i istopljeni.

Sada su se ponovo Egon Targarjen i njegove sestre razišli. Egon je opet krenuo na jug, ka Starigradu, dok su njegove sestre uzjahale zmajeve – Visenija po drugi put ka Erinovom dolu, a Renis ka Sunčevom koplju i pustinjama Dorne.

Šara Arin je ojačala odbranu Galebova, prebacila jaku vojsku na Krvave dveri i utrostručila posade u Kamenu, Snegu i Nebu, usputnim zamkovima koji čuvaju prilaz Gnezdu sokolovom. Ništa od toga nije moglo da zaustavi Viseniju Targarjen, koja je na Vagarovim krilima sve preletela i spustila se u unutrašnje dvorište Gnezda sokolovog. Kada je namesnica Dola u pratinji desetak gardista izjurila da joj se suprotstavi, zatekla je Viseniju kako u krilu drži Ronela Erina, koji općinjeno zuri u zmaja. „Majko, mogu li da letim sa gospom?“, upitao je kralj-dečak. Nije izgovorena nijedna pretnja, nisu se začule besne reči. Dve kraljice su se osmehnule jedna drugoj i razmenile ljubaznosti. Onda je gospa Šara naredila da donesu tri krune (njenu namesničku tijaru, krunicu njenog sina i sokolovu krunu Planina i Dola koju su kraljevi Erini nosili hiljadu godina), pa ih predala kraljici Viseniji, zajedno s mačevima svoje posade. Posle se pričalo da je mali kralj triput obleteo oko vrha Džinovog koplja, a kada se spustio bio je mali lord. Tako je Visenija Targarjen uvela Erinov dol u bratovljevo kraljevstvo.

Renis Targarjen nije bilo tako lako. Prinčev prevoj, kapiju kroz Crvene planine, čuvala je posada dornskih kopljanika, ali Renis ih nije napala. Preletela je iznad prevoja, iznad crvenog peska i belog, pa se spustila na Vejt, da zatraži njegovo potčinjavanje, ali je otkrila da je zamak pust. U gradiću ispod njegovih zidina ostali su samo žene, deca i starci. Kada ih je upitala kuda su im otišli gospodari, odgovarali su joj samo: „Otišli su.“ Renis je pratila reku nizvodno do Božje milosti, sedišta kuće Aliriona – ali je i ono bilo pusto. Nastavila je da leti. Na ušću Zelenkrvi u more Renis je naišla na Daščare, mesto gde se na stotine barki, ribarskih brodica, splavova i korita peklo na suncu, povezano užadima, lancima i daskama, tako da su obrazovali ploveći grad, a ipak se samo nekoliko starica i sitne dece pojavilo da je osmotri dok im je Meraksis kružio iznad glava.

Na kraju je kraljica odletela do Sunčevog koplja, drevnog sedišta kuće Martela, gde je zatekla princezu Dorne kako je čeka u napuštenom zamku. Meriji Martel bilo je osamdeset godina, kažu nam meštri, a Dornom je vladala šezdeset od tih osamdeset leta. Bila je veoma debela, slepa i gotovo čelava, koža joj je bila žuta i mlitava. Argilak Oholi ju je prozvao „Žutom Žabom Dorne“, ali ni starost ni slepilo nisu joj otupili um.

„Neću se boriti protiv tebe“, rekla je princeza Merija Renis, „niti ču pred tobom kleknuti. Dorna nema kralja. Poruči to svom bratu.“

„Hoću“, odgovorila je Renis, „ali mi čemo se vratiti, princezo, i tada čemo doneti vatrnu i krv.“

„Tvoje reči“, rekla je princeza Merija. „Naše su *Nesagnuti, nepokoreni, neslomljeni*. Možeš nas spaliti, moja gospo... ali se mi nećemo sagnuti i nećeš nas pokoriti niti slomiti. Ovo je Dorna. Ne trebate nam ovde. Vratiš li se, loše ćeš proći.“

Tako su se kraljica i princeza razišle i Dorna je ostala nepokorena.

Na zapadu je Egon Targarjen naišao na topliju dobrodošlicu. Starigrad, najveći grad u čitavom Vesterusu, bio je opasan jakim zidinama, i tu je vladala kuća Hajtauera, najstarija, najbogatija i najmoćnija od plemenitih kuća Hvata. Starigrad je takođe bio centar Vere. Tu je obitavao prvoobrednik, otac vernih, glas novih bogova na zemlji, koji je zapovedao milionima pobožnih u svim kraljevstvima (sem na Severu, gde su i dalje preovlađivali stari bogovi) i sećivima takozvanih verničkih vojski, ratničkih redova koje je prost svet zvao Zvezde i mačevi.

A ipak, kada su se Egon Targarjen i njegova vojska približili Starigradu, dočekale su ih otvorene gradske kapije i lord Hajtauer spreman da se pokloni. Još kada su prve vesti o Egonovom iskrcavanju stigle u Starigrad, prvoobrednik se zaključao u Zvezdano obredište na sedam dana i sedam noći, tražeći putokaz od bogova. Živeo je samo na hlebu i vodi, pričalo se, i sve je dane proveo u molitvi, od jednog do drugog oltara. Sedmoga dana Starica je digla svoju zlatnu svetiljku i pokazala mu put. Ako se Starigrad digne na oružje protiv Egona Zmaja, video je, grad će zasigurno izgoreti, a kula Hajtauerovalih, Citadela i Zvezdano obredište biće spaljeni i razoren.

Manfred Hajtauer, gospodar Starigrada, bio je oprezan i pobožan čovek. Jedan njegov sin služio je s Ratnikovim sinovima, a drugi je nedavno položio obredničke zavete. Kada mu je prvoobrednik saopštio kakvu mu je viziju podarila Starica, lord Hajtauer je rešio da se ne suprotstavlja Osvajaču oružjem. Zato nijedan čovek iz Starigrada nije izgoreo na Vatrenom polju, iako su Hajtaueri bili vazali Gardenera. I tako je lord Manfred izjavio da pozdravi Egona Zmaja i ponudi mu svoj mač, grad i vernost. (Neki kažu da je lord Hajtauer takođe ponudio i ruku svoje najmlađe kćeri, što je Egon učtivo odbio, da ne uvredi svoje dve kraljice.)

Tri dana kasnije, u Zvezdanom obredištu, njegova presvetost lično je miropomazao Egona sa sedam ulja, stavio mu krunu na glavu i proglašio ga za Egona od

kuće Targarjena, prvog svog imena, kralja Andala, Rojnara i Prvih ljudi, gospodara Sedam kraljevstava i zaštitnika čitave zemlje. (Upotrebio je izraz „sedam kraljevstava“ iako se Dorna još nije pokorila. Niti će, još čitav vek.)

Tek je nekoliko lordova bilo prisutno na Egonovom prvom krunisanju kod ušća Crnobujice, ali su drugom posvedočile stotine, a posle su mu desetine hiljada klicale na ulicama Starigrada dok je na Balerionu jahao kroz grad. Među prisutnima na Egonovom drugom krunisanju bilo je meštara i velemeštara iz Citadele. Možda se zbog toga to krunisanje, a ne dan prvog iskrucavanja, uzima kao početak Egonove vladavine.

I tako su sedam kraljevstava Vesterosa prekovana u jedno veliko, voljom Egona Osvajača i njegovih sestara.

Mnogi su mislili da će kralj Egon po okončanju ratova vladati iz Starigrada, dok su drugi verovali da će vladati sa Zmajkamena, drevne ostrvske citadele kuće Targarjena. Kralj ih je sve iznenadio tako što je proglašio svoju nameru da mu dvor bude u novom gradu, koji se već dizao između tri brda na ušću Crnobujice, na mestu gde su on i njegove sestre prvi put kročili na tlo Vesterosa. Novi grad je prozvan Kraljeva Luka. Iz njega je Egon Zmaj vladao svojom zemljom, s velikog metalnog prestola sačinjenog od istopljenih, iskrivljenih i slomljenih mačeva njegovih palih neprijatelja, opasnog sedišta koje će uskoro širom sveta biti poznato kao Gvozdeni presto Vesterosa.

Vladavina zmaja

Ratovi kralja Egona I

Duga vladavina kralja Egona I Targarjena (1. p. o. – 37. p. o.) uglavnom je bila mirna... naročito poznjih godina. Pre Zmajevog mira, kako su meštri iz Citadele kasnije nazvali poslednje dve decenije Egonove vladavine, vođeni su, međutim, Zmajevi ratovi, od kojih je poslednji bio najsuroviji i najkrvaviji ikad vođen u Vesterosu.

Iako se kaže da su Osvajački ratovi završeni kada je prvoobrednik krunisao i mirosaio Egona u Zvezdanom obredištu u Starigradu, tad se još nije ceo Vesteros bio potčinio Osvajačevoj vladavini.

U Ujedu su gospodari Tri sestre iskoristili metež usled Egonovog osvajanja i proglašili se slobodnim narodom, krunisavši ledi Marlu od kuće Sanderlenda za kraljicu. Kako je brodovlje Erina uglavnom stradalo za vreme Osvajanja, kralj je zapovedio Torenu Starku, lordu Zimovreli i zaštitniku Severa, da okonča pobunu Sestrana. Severnjačka vojska isplovila je iz Belih Sidrišta na iznajmljenim bravoskim galijama, pod zapovedništвом ser Vorika Manderlija. Pogled na njegova jedra i kraljicu Viseniju koja je, neočekivana, iskrsla na Vagaru na nebu iznad Sestrigrada obeshrabrio je Sestrane; smesta su svrgli kraljicu Marlu i na presto posadili njenog mlađeg brata. Stefon Sanderlend je obnovio zavet odanosti Gnezdu sokolovom, kleknuo pred kraljicom Visenijom i dao sinove kao taoce, jednog kod Manderlija, drugog kod Erina, da budu jemstvo njegovog dobrog ponašanja. Njegovu sestruru, svrgnutu kraljicu, prognali su i zatočili. Posle pet godina odsečen joj je jezik i ostatak života provela je među tihim sestrarama, starajući se o premi-nulim plemićima.

Na drugoj strani Vesterosa, Gvozdena ostrva nalazila su se u rasulu. Kuća Hora vladala je gvozdenrođenima vekovima, a onda je ugašena za jednu jedinu noć, kada je Egon raspustio Balerionov organ nad Harendvorom. Haren Crni i njegovi

sinovi stradali su u tom plamenu, ali se Korin Volmark s Harloua, čija je baba bila mlađa sestra Harenovog dede, proglašio punopravnim naslednikom „crne loze“ i uzdigao se u kraljevsko zvanje.

Nisu, međutim, svi gvozdenrođeni priznali njegovo pravo. Na Starom Viku, pod kostima Nage, morskog zmaja, sveštenici Utopljenog boga položili su krunu od naplavine na glavu jednog iz svojih redova, bosonogog svetog čoveka po imenu Lodos, koji se proglašio za živog sina Utopljenog boga i govorilo se da je čudotvorac. Još pretendenata javilo se s Velikog Vika, Hridi i Orkmonta. Duže od godinu dana njihove pristalice klale su se međusobno na kopnu i moru. Priča se da su moreuzi među ostrvima bili tako zagušeni leševima da se, privučeno krvljtu okupljalo na stotine džinovskih sipa.

Egon Targarjen je stavio tačku na te borbe. Druge godine po Osvajanju obrušio se na Balerionu na Gvozdena ostrva. S njim je doplovilo ratno brodovlje Senice, Visokog sada i Lanisgrada, pa čak i nekoliko dugih lađa s Medveđeg ostrva, koje je poslao Toren Stark. Gvozdenrođeni, ionako desetkovani posle pune godine bratoubilačkog rata, nisu pružili mnogo otpora... zapravo, mnogi su i pozdravili dolazak zmajeva. Kralj Egon je pogubio Korina Volmarka Crnom vatrom, ali je dozvolio da njegov sinčić, još u povoјima, nasledi očeve zemlje i zamak. Na starom Viku kralj-sveštenik Lodos, navodni sin Utopljenog kralja, dozivao je džinovske sipe iz dubina da izrone i potope brodove osvajača. Pošto se to nije dogodilo, Lodos je natrpao kamenja u haljine i zagazio u more – „da potražim savet od svog oca“. Hiljade su pošle za njim. More će zatim godinama izbacivati na obale Starog Vika njihove naduvene leševe, koje su rakovi načeli.

Posle toga se postavilo pitanje ko će u kraljevo ime vladati Gvozdenim ostrvima. Predloženo je da gvozdenjudi postanu vazali Tulija iz Brzorečja ili Lanistera iz Livačke stene. Neki su čak zagovarali zamisao da budu predati Zimovrelu. Egon je sve saslušao, ali je na kraju odlučio da gvozdenrođenima dozvoli da sami biraju sizerena. Niko se nije iznenadio kad su odabrali jednog svoje krvi: Vikona Grejdžoja, lorda kosca s Hridi. Lord Vikon je odao poštovanje kralju i Zmaj je otiašao sa svojim brodovima.

Grejdžojevo gospodarsko pravo obuhvatalo je samo Gvozdena ostrva; Vikon se odrekao svih prava na zemlje koje je kuća Hora bila prisvojila na kopnu. Egon je spaljeni Harendvor i zemlje koje su mu pripadale predao ser Kventonu Koherisu, svom kastelanu na Zmajkamenu, ali je zahtevao od njega da prihvati lorda Brzorečja Edmina Tulija za sizerena. Novoproizvedeni lord Kventon imao je dva snažna sina i punačkog unuka, te je bio siguran da ima naslednike, ali kako mu je prvu ženu pre tri godine odnela pegava groznica, pristao je takođe da uzme jednu od kćeri lorda Tulija za nevestu.

Pošto su se Tri sestre i Gvozdena ostrva potčinili, Egon Targarjen je sad vladao čitavim Vesterosom južno od Zida, ako se izuzme Dorna. Tako je Dorna bila sledeća na koju je Zmaj obratio pažnju. Egon je pokušao da pridobije Dornjane rečima,

---

pa je uputio u Sunčeve koplje izaslanstvo sačinjeno od visokih lordova, meštara i obrednika da pregovara s princezom Merijom Martel, Žutom Žabom Dorne, i ubedi je u povoljne strane pripajanja njenog kraljevstva njegovom. Pregovori su potrajali veći deo godine, ali na kraju ništa nije postignuto.

Kao početak Prvog dornskog rata utvrđena je opštom saglasnošću 4. g. p. o., kad je Renis Targarjen po drugi put došla u Dornu, donoseći ovog puta vatu i krv, kao što je i zapretila. Kraljica se na zmajici Meraksis obrušila iz vedra neba na Dašcare i zapalila ih. Plamen je prelazio s barke na barku dok zapaljene olupine nisu zagušile čitavo ušće Zelenkrvi, a stub dima video se čak iz Sunčevog koplja. Stanovnici plovećeg grada potražili su spas od ognja u reci, tako da ih nije izginulo ni stotinu, a i od tih se većina utopila, a ne nastradala od zmajske vatre, ali prva krv je svejedno prolivena.

Oris Barateon je za to vreme vodio hiljadu biranih vitezova Putem kostiju, dok je sam Egon stupao kroz Prinčev prevoj na čelu vojske od trideset hiljada ljudi, koje je predvodilo gotovo dve hiljade vitezova na konjima i tri stotine lordova i njihovih vazala. Lorda Harlana Tirela, zaštitnika Juga, čuli su kad je rekao da, čak i bez Egona na Balerionu, imaju i više nego dovoljnu silu da zgrome dornsku vojsku ako bi pokušala da im se ispreči na putu.

Nema sumnje da je bio u pravu, samo što nikad nije bilo prilike da to bude potvrđeno, jer Dornjani nijedanput nisu prihvatili bitku, nego su se povlačili pred Egonovom silom, spaljujući polja pod usevima i trujući izvore i bunare. Dornske motrilje u Crvenim planinama osvajači su zatekli napuštene i razrušene. U visokim prevojima Egonova predvodnica ustanovila je da joj je put preprečen zidom ošišanih ovčijih lešina, suviše trulih za jelo. Kad je kraljeva vojska konačno izbila iz Prinčevog prevoja da se suoči s dornskim peskom, već joj je ponestajalo hrane i za ljude i za konje. Egon je tu podelio svoje snage i poslao lorda Tirela na jug, protiv Atora Alera, gospodara Paklengaja, dok je sam okrenuo na istok, da opsedne lorda Faulera u njegovoj planinskoj utvrdi Nebohvatu.

Bila je druga godina jeseni, mislilo se da se zima bliži. U to godišnje doba, nadali su se napadači, u pustinji neće biti tako vrelo, i vode će biti više. Pokazalo se, međutim, da dornsko sunce svejedno nemilosrdno peče dok je lord Tirel stupao ka Paklengaju. Po takvoj vrućini ljudi moraju više da piju, a svako pojlište i oaza na pravcu kojim se vojska kretala behu otrovani. Konji su skapavali, svakoga dana sve više njih, a za njima su počeli da umiru i jahači. Gordi vitezovi odbacivali su barjake, štitove, čak i oklope. Lord Tirel je u dornskom pesku izgubio četvrtinu ljudi i gotovo sve konje, a kad je stigao do Paklengaja, zatekao ga je napuštenog.

Oris Barateon nije prošao ništa bolje. Njegovi su se konji mučili na kamenitim padinama uzanih, vijugavih prevoja, ali kad su stigli do najstrmijih delova puta, gde su Dornjani uklesali stepenike u planine, mnogi nikako nisu hteli dalje. Na kraljevu desnicu pljuštalo je odozgo stenje, delo branilaca koje vojska iz Olujnih

zemalja nije čak ni videla. Na mostu gde je Put kostiju prelazio preko reke Vil, dornske lukonoše najednom su iskrasnule i hiljadama strela zasule kolonu u prelasku. Kad je lord Oris naredio svojim ljudima da se povuku, povlačenje im je presekao ogroman odron. Nemajući kuda ni napred ni nazad, Olujani su poklani kao ovce u toru. Oris Barateon je pošteđen, i s njim još desetak lordova za koje se smatralo da vrede otkupa, ali su dospeli u zarobljeništvo Vila od Vila, divljačnog gorštačkog gospodara zvanog Ljubitelj Udovica.

Kralj Egon imao je više uspeha. Krećući se istočno kroz pribrežja, gde se voda slivala s visija i gde je po dolinama bilo divljači u izobilju, na juriš je zauzeo Nebohvati i posle kratke opsade osvojio Gvozdenlug. Gospodar Čuke nedavno je bio preminuo, a njegov kućeupravitelj predao se bez borbe. Dalje ka istoku je Toland, lord Brega duhova, poslao svog megdandžiju da izazove kralja na dvoboju. Egon je izazov prihvatio i čoveka ubio, da bi tek tada otkrio kako to nije bio Tolandov megdandžija, nego dvorska luda. Sam lord Toland beše otišao iz zamka.

Baš kao i Merija Martel, princeza Dorne, što je kralj Egon ustanovio kad je na Balerionu sleteo u Sunčevu kopiju, i tamo zatekao svoju sestru Renis, koja je stigla pre njega. Pošto je spalila Dašcare, Renis je zauzela Limunšumu, Pegavo šumište i Smrdivodu, primajući zavete poslušnosti od starica i dece, ali stvarnog neprijatelja nigde nije našla. Čak je i Grad senki pod zidinama Sunčevog kopija bio polupust, a od onih što su ostali niko nije priznavao da išta zna o tome gde su dornski lordovi i princeza. „Žuta Žaba je nestala u pesku“, rekla je kraljica Renis kralju Egonu.

Egon je, u odgovor, proglašio pobedu. U velikoj dvorani Sunčevog kopija okupio je ono dornskih dostojanstvenika što je ostalo i rekao im da je Dorna sad deo kraljevstva, da će od sada oni biti njegovi verni podanici i da su njihovi bivši lordovi buntovnici i otpadnici. Raspisane su nagrade za njihove glave, posebno glavu princeze Merije Martel, Žute Žabe. Lord Džon Rozbi naimenovan je za kastelana Sunčevog kopija i zaštitnika Peska, koji će vladati Dornom u kraljevo ime. Naimenovani su i kastelani i kućeupravitelji za sve ostale zamkove i zemlje koje je Osvajač zauzeo. Potom se kralj Egon sa svojom vojskom vratio otkuda je i došao, kroz pribrežja ka zapadu, pa kroz Prinčev prevoj.

Nisu još čestito ni stigli nazad u Kraljevu Luku, a Dorna je već ustala na bunu. Dornski kopljanici nicali su niotkuda, kao pustinjsko cveće posle kiše. Nebohvati, Gvozdenlug, Čuka i Breg duhova preoteti su za svega dve nedelje, a kraljeve posade u njima posećene. Egonovi kastelani i kućeupravitelji pušteni su da izdahnu tek posle dugih muka. Kako priče kazuju, dornski lordovi su se kladili ko će zaroobljenika najduže održati u životu dok ga malo-pomalo komada. Lorda Rozbjija, kastelana Sunčevog kopija i zaštitnika Peska, snašao je kraj blaži nego većinu drugih. Pošto su Dornjani povrveli iz Grada senki i preoteli zamak, lordu Rozbiju su vezali ruke i noge i odvukli ga na vrh Kule kopija, odakle ga je s prozora bacila niko drugi do princeza Merija.

Nije prošlo mnogo a ostali su samo lord Tirel i njegova vojska. Kralj Egon je ostavio Tirela kada je otišao. Mislili su da je Paklengaj, snažan zamak na Sumpornoj reci, na dobrom položaju da se iz njega uguši svaka buna koja bi se mogla podići. Samo, vojska Visokog sada razbolela se od ribe koju su lovili iz sumporaste rečne vode. Kuća Korgila, kojoj je pripadao zamak Peščar, nikada se nije predala, i Korgilovi kopljanci pobili bi Tirelove izvidnice i odrede poslate u potragu za hranom kad god bi zastranili suviše na zapad. Na istoku su to isto radili Vejtovi od Vejta. Kad je do Paklengaja stigao glas o tome kako je lord Rozbi bačen s prozora u Sunčevom kopljtu, Tirel je prikupio svoje preostale snage i otputio se preko peska. Nameru mu je, kako je razglasio, bila da zauzme Vejt, nastavi uz reku na istok, ponovo osvoji Grad senki i Sunčeve kopljje i kazni ubice lorda Rozbjija. Negde istočno od Paklengaja, međutim, i lord Tirel i čitava njegova vojska isčezli su u crvenom pesku. Nijednog od njih niko više nikad nije video.

Egon Targarjen nije bio čovek koji bi se pomirio s porazom. Rat će se tako vući još sedam godina, iako su se posle šeste godine istinske bitke izopačile u beskrajni niz krvavih zverstava, pohara i odmazdi, između kojih su vladala poduža zatišja, sklopljeno je desetak kratkotrajnih primirja i počinjena su brojna ubistva, i lordova i običnog sveta.

Godine 7. p. o. Oris Barateon i ostali lordovi zarobljeni na Putu kostiju otkupljeni su svaki za vlastitu težinu u zlatu i vraćeni u Kraljevu Luku, ali je po povratku ustanovljeno da im je Ljubitelj Udovica svakome odsekao ruku mačonošu da nikad više ne dignu mač na Dornu. Kralj Egon se iz osvete na Balerionu stušio na planinske utvrde Vilova i pretvorio pet-šest njihovih zamkova i motrilja u gomile istopljenog kamena. Vilovi su pribegli našli u pećinama i hodnicima pod svojim planinama i Ljubitelj Udovica je poživeo još dvadeset leta.

Zatim su 8. p. o., koja beše vrlo sušna godina, dornski pljačkaši preplovili Dornsko more brodovima kralja gusara sa Stepenica, napali pet-šest varošica i sela uz južnu obalu Besnog rta i potpalili požare koji su zahvatili pola kišegore. „Vatra za vatrū“, pričali su da je rekla princeza Merija. Nije to bilo nešto što bi Targarjeni pustili da prođe neuzvraćeno. Nešto kasnije iste godine na nebu nad Dornom pojavila se Visenija Targarjen i Vagar je bljunuo vatru na Sunčeve kopljje, Limunšumu, Breg duhova i Čuku.

Visenija je doletela i 9. p. o., samo je ovog puta uz nju leteo i Egon. Spaljeni su Peščar, Vejt i Paklengaj.

Dornjani su uzvratili sledeće godine, kad je lord Fauler proveo vojsku kroz Prinčev prevoj u Hvat. Kretao se tako brzo da je popalio desetak sela i osvojio silni pogranični zamak Noćni poj pre nego što su krajiški gospodari uopšte shvatili da ih je neprijatelj napao. Kad je glas o tom nasrtaju dospeo do Starigrada, lord Hajtauer poslao je svog sina Adama s velikom silom da preotme Noćni poj, ali Dornjani su to bili predvideli. Druga dornska vojska, pod ser Džofrijem Dejnom, sišla je od Zvezdopada i napala Starograd. Starigradske zidine pokazale su se kao

suviše snažne da bi ih Dornjani savladali, ali Dejn je popalio polja, imanja i sela na dvadeset liga oko grada i posekao Garmona, mlađeg sina lorda Hajtauer, kad je momak poveo protiv njega ispad izvan zidina. Stigavši do Noćnog poja, ser Adam Hajtauer je ustanovio da je lord Fauler zamak spalio, a posadu posekao. Lorda Kerona sa ženom i decom odveli su u zarobljeništvo u Dornu. Umesto da pođe u poteru, ser Adam se smesta vratio da pomogne opsadenom Starigradu, ali ser Džofri se takođe s vojskom povukao i rasplinuo kao magla negde u planinama.

Stari lord Manfred Hajtauer umro je ubrzo posle toga. Ser Adam je nasledio oca kao gospodar Visoke kule dok je Starigrad zahtevao osvetu. Kralj Egon je odleteo na Balerionu u Visoki sad da se posavetuje sa svojim zaštitnikom Juga, ali je mladi lord Teo Tirel bio veoma nerad da razmišlja o novom polasku na Dornu pošto mu je oca zadesila onakva sudbina.

Kralj je ponovo pustio na Dornu zmajski oganj. Sam Egon se obrušio na Nebohvati, zaričući se da će pretvoriti sedište Faulera u „drugi Harendvor“. Visenija i Vagar doneli su krv i vatru Zvezdopadu. Renis i Meraksis još jednom su nadletele Paklengaj... i tu ih je snašla tragedija. Targarjeni zmajevi, odgajani i obučavani za bitke, leteli su mnogo puta kroz pljusak strela i kopalja a da nisu pretrpeli nikakvih većih ozleda. Kraljušti odraslog zmaja tvrde su od čelika, te čak i strela koja pogodi cilj retko prodre dublje da postigne išta sem da naljuti ogromnu zver. Dok je Meraksis nadletala Paklengaj, međutim, jedan branilac odapeo je škorpion i gvozdena strela duga kao ruka pogodila je kraljičinog zmaja u desno oko. Meraksis nije izdahnula istog trena, nego se u samrtnim mukama srušila na zemlju, porušivši u padu najvišu kulu i deo spoljašnjeg zida zamka.

Da li je Renis Targarjen nadživila svog zmaja ostaje pitanje nerazrešeno do dan-danas. Neki kažu da je ispala iz sedla i poginula u padu, drugi da ju je Meraksis smrskala pod sobom u dvorištu zamka. Nekoliko ih je tvrdilo da je kraljica preživela zmajev pad, i umrla na sporim mukama u tamnicama Alera. Verovatno prave okolnosti njene smrti nikada nećemo saznati. Izvesno je samo da je Renis Targarjen, sestra i žena kralja Egona I., stradala u Paklengaju u Dorni 10. godine p. o.

Sledeće dve godine behu godine Zmajevog gneva. Svaki je zamak u Dorni spaljivan po tri puta, jer su Balerion i Vagar doletali ponovo i ponovo. Oko Paklengaja se tu i tamo pesak otopio u staklo, tako je vreo bio Balerionov ognjeni dah. Dornski lordovi bili su primorani da se skrivaju, ali im ni to nije pružalo bezbednost. Lordu Fauleru, lordu Vejtu, ledi Toland i četvorici lordova koji su jedan za drugim nasleđivali Paklengaj glave su došle ubice, jer je Gvozdeni presto ponudio lordovsku otkupninu u zlatu za glavu svakog dornskog lorda. Samo su dvojica ubica, međutim, poživela da preuzmu nagradu, a Dornjani su se svetili, uzvraćajući na krv krvlju. Lorda Koningtona iz Grifonovog gnezda ubili su u lov. Lord Maglengore Mertins otrovaо se, s čitavim svojim domaćinstvom, sandukom dornskog vina, a lorda Fela su ugušili u bordelju u Kraljevoj Luci.

Ni sami Targarjeni nisu bili pošteđeni. Kralj je napadnut triput i dva od ta tri puta bi poginuo da nije bilo njegovih gardista. Kraljicu Viseniju su zaskočili iz zasede jedne noći u Kraljevoj Luci. Dve njene pratile su ubijene pre nego što je sama Visenija posekla poslednjeg napadača Tamnom sestrom.

Najneslavniji čin tog krvavog razdoblja odigrao se 12. p. o., kada je Vil, gospodar Vila, Ljubitelj Udvica, upao nepozvan na svadbu ser Džona Kaferena, naslednika Košutgrada, koji se ženio Alis Oukhart, kćerkom gospodara Starog hrasta. Vila i njegove pustio je na pokrajnju kapijicu jedan sluga izdajnik. Napadači su pobili lorda Oukharta i većinu gostiju, a onda primorali nevestu da gleda dok su škopili mladoženju. Posle toga su silovali ledi Alis i njene služavke, pa ih potom odveli i prodali nekom mirskom trgovcu robljem.

Čitava Dorna je tad već bila opustošeno zgarište kojim su harale glad, zaraze i plamenjača. „Spaljena zemlja“ nazivali su Dornu trgovci iz Slobodnih gradova. Kuća Martela je ipak ostala *Nesagnuta, nepokorena, neslomljena*, kao što su se zaricale njihove reči. Jedan zarobljeni dornski vitez koga su izveli pred kraljicom Viseniju rekao joj je da će Merija Martel radije videti sav svoj narod mrtav do poslednjeg nego gde robuje kući Targarjena. Visenija je na to odgovorila da će njen brat i ona rado udovoljiti princezi.

Konačno su starost i bolest obavile ono što zmajevi i vojske nisu mogli. Godine 13. p. o. Merija Martel, Žuta Žaba Dorne, preminula je u postelji (usred intimnih odnosa s pastuvom, tvrdili su njeni neprijatelji). Njen sin Nimor nasledio ju je kao gospodar Sunčevog kopla i princ Dorne. Šezdesetogodišnjeg princa zdravlje je već pomalo izdavalо i Nimoru nimalo nije bilo do novih pokolja. Vladavinu je započeo poslavši izaslanstvo da vrati u Kraljevu Luku Meraksisinu lobanju i ponudi kralju Egonu mir. Izaslanstvo je predvodila prinčeva kćerka naslednica Derija.

Mirovna ponuda princa Nimora naišla je u Kraljevoj Luci na snažno protivljenje. Kraljica Visenija bila je odlučno protiv. „Nema mira dok se ne pokore“, izjavila je, a njeni prijatelji u kraljevom veću ponavljali su njene reči kao jeka. Oris Barateon, koji je u pozniјim svojim godinama postao ogorčen i nakrivo nasuđen, zalagao se za to da princezu Deriju oču vrati bez ruke. Lord Oukhart je poslao gavrana s predlogom da Dornjanku prodaju „najbednjem bordelju u Kraljevoj Luci da tamo služi dok ne zadovolji i poslednjeg prosvjaka u gradu“. Egon je sve slične predloge odbacio. Princeza Derija došla je kao izaslanica pod zastavom mira i nikakvo joj se zlo neće desiti pod njegovim krovom, zavetovao se.

Kralj se umorio od rata, svi su se slagali, ali sklopiti s Dornjanima mir a da mu se ne pokore bilo bi isto što i reći da je njegova voljena sestra Renis poginula uzalud, da je sva smrt posejana i krv prolivena nizašta. Malo veće je još upozorilo kralja da bi se na takav mir gledalo kao na znak slabosti te bi mogao da ohrabri nove bune koje bi trebalo gušiti. Egon je znao da su Hvat, Olujne zemlje i krajine pretrpele strašne žrtve i da neće ni oprostiti ni zaboraviti. Čak se ni u Kraljevoj Luci nije usuđivao da pusti Dornjane da izađu iz Egonove utvrde bez jake pratrne da

ih ne bi prost gradski svet žive rastrgao. Iz svih tih razloga, pisaće kasnije meštar Lukan, kralj je bio na ivici da odbije mir koji su ponudili Dornjani i nastavi rat.

Tada je princeza Derija uručila kralju zapečaćeno pismo od svog oca. „Samo za tvoje oči, veličanstvo“, rekla je.

Egon je pismo pročitao pred svojim dvorom, sedeći bezizražajnog lica i nem na Gvozdenom prestolu. Kad je posle toga ustao, pričali su ljudi, šaka mu je krvarila. Pismo je spalio i nikad ga više nije spomenuo, ali te noći je pojahaoo Baleriona i odleteo preko Crnog zaliva u zmajkamenski zamak na njegovoj zadimljenoj gori. Kad se sledećeg jutra vratio, pristao je na uslove koje je ponudio Nimor i ubrzo potom potpisao sporazum o večnom miru s Dornom.

Do dana današnjeg niko ne ume s izvesnošću da kaže šta je pisalo u pismu koje je donela Derija. Neki tvrde da je to bila jednostavna molba jednog oca drugome, reči od srca koje su takle Egonu dušu. Drugi su uvereni da je u pismu bio spisak svih lordova i plemenitih vitezova koji su u ratu izgubili život. Neki obrednici su išli toliko daleko da su nagađali kako je pismo bilo uvračano, da ga je pred smrt napisala Žuta Žaba krvlju kraljice Renis te zbog toga kralj nije mogao da se odupre zloj vradžbini.

Velemeštar Kleg, koji je u Kraljevu Luku došao godinama kasnije, zaključio je da Dorna nije više imala snage za borbu. Gonjen očajanjem, smatrao je Kleg, princ Nimor je možda zapretio da će ako njegova ponuda za mir bude odbijena najmiti bravoske ljude bez lica da ubiju Egonovog naslednika Enisa, sinčića kraljice Renis, kome je tada bilo tek šest godina. Možda je i tako... ali niko nikad neće zaista znati.

Tako se okončao Prvi dornski rat (4–13. p. o.).

Žuta Žaba Dorne postigla je ono što nisu uspeli ni Haren Crni, ni Dva kralja, ni Toren Stark – porazila je Egona Targarjena i njegove zmajeve. Severno od Crvenih planina, ipak, njena taktika zaradila je samo prezir. Među lordovima i vitezovima Egonovog kraljevstva „dornska hrabrost“ postala je podrugljiv nadimak za kukavičluk. „Žaba se pred opasnošću sakrije u rupu“, zapisao je jedan letopisac, a drugi: „Merija se borila kao žena, lažima, izdajstvima i vradžbinama.“ Smatralo se da je dornska pobeda, ako je to bila pobeda, nečasna i oni koji su preživeli bitke, i sinovi i braća izginulih, obećavali su jedni drugima da će osvanuti dan kad će računi biti naplaćeni.

Njihova će osveta morati da sačeka neko buduće pokolenje i dolazak na presto mlađeg i krvožednijeg kralja. Iako će Egon Osvajač na Gvozdenom prestolu sedeti još dvadeset četiri godine, okršaji s Dornom bili su poslednji rat koji je vodio.

Tri glave je imao zmaj

Vladavina kralja Egona I

Egon I Targarjen bio je slavan ratnik, najveći osvajač u povesti Vesterosa, pa ipak mnogi veruju da je ono najznačajnije postigao u doba mira. Gvozdeni presto iskovan je ognjem, čelikom i strahovladom, kako se kaže, ali kad se iskovani presto ohladio, postao je sedište pravde za ceo Vesteros.

Izmirenje Sedam kraljevstava s vladavinom Targarjena bilo je kamen temeljac Egonovog državništva. U tu svrhu kralj je uložio mnogo truda da na svoj dvor i u svoja veća uvede muškarce, pa čak i nekoliko žena, iz svih delova kraljevstva. Bivši njegovi neprijatelji podsticani su da pošalju decu (uglavnom mlađe sinove i kćeri, jer je većina velikih lordova želeta da naslednike zadrži kod kuće) na dvor, gde su dečaci služili kao paževi, peharnici i štitonoše, a devojčice kao dvorkinje i pratilje Egonovim kraljicama. U Kraljevoj Luci imali su prilike da iz prve ruke budu svedoci kraljeve pravde i podsticani su da o sebi misle kao o odanim podanicima jednog velikog kraljevstva, ne kao o Zapadnjacima, Severnjacima ili Olujanima.

Targarjeni su takođe ugovorili mnoge brakove među plemićkim kućama sa suprotnih krajeva kraljevstva, u nadi da će takva savezništva pomoći da se osvojene zemlje povežu u celinu i sedam kraljevstava pretvoriti u jedno. Egonove kraljice Visenija i Renis posebno su uživale ugovarajući brakove. Njihovim trudom je mladi Ronel Erin, gospodar Gnezda sokolovog, uzeo za ženu kćerku Torena Starka, gospodara Zimovrela, dok se najstariji sin Lorena Lanistera, naslednik Livačke stene, oženio jednom Redvinovom sa Senice. Kad su se lordu Oporja Večernjoj Zvezdi rodile trojke, sve tri devojčice, kraljica Renis ih je verila u kuću Korbreja, kuću Hajtnera i kuću Harloua. Kraljica Visenija je ugovorila dvostruku svadbu između kuće Blekvuda i kuće Brekena, zavađenih vekovima, da bi zapečatila mir među njima. A kad je jedna Rovenova devojka, koja je bila u službi kraljice Renis, zatrudnela s

kuhinjskim sudoperom, kraljica joj je našla u Belim Sidrištima viteza za koga ju je udala, a u Lanisgradu jednog voljnog da uzme njeno kopile kao hranjenika.

Iako niko nije sumnjao da je Egon Targarjen vrhunska vlast u svim pitanjima koja se tiču vladavine kraljevstvom, moć je za sve vreme svog kraljevanja delio sa svojim sestrama Renis i Visenijom. Izuzme li se možda kraljica Alisana, žena kralja Džeherisa I, nijedna druga kraljica u povesti Sedam kraljevstava nije imala toliko uticaja na vođenje države kao Zmajeve sestre. Kralj je običavao da jednu svoju kraljicu vodi kud god da je putovao, dok je druga ostajala na Zmajkamenu ili u Kraljevoj Luci i često sedela na Gvozdenom prestolu presuđujući o svim pitanjima koja bi bila iznesena pred nju.

Mada je Egon kao svoje kraljevske sedište odredio Kraljevu Luku i postavio Gvozdeni presto u zadimljenoj dugoj dvorani u Egonovoј utvrdi, tamo nije provodio više od četvrtine vremena. Isto je toliko dana i noći proboravio na Zmajkamenu, u ostrvskoj tvrđavi svojih predaka. Zamak podno Zmajplanine bio je deset puta prostraniji od Egonove utvrde, pružao je znatno više udobnosti i bezbednosti i imao znatno dužu istoriju. Osvajača su jednom čuli kad je rekao kako voli čak i miris Zmajplanine, večno prisutni tračak dima i sumpora u slanom vazduhu. Egon je provodio oko pola godine deleći vreme ravnomerno između svoja dva vladarska sedišta.

Drugu polovinu posvećivao je obilasku kraljevstva, putujući s dvorom od jednog zamka do drugog, gostujući naizmenice kod svih svojih visokih lordova. Galebovo i Gnezdo sokolovo, Harendvor, Brzoreče, Lanisgrad i Livačka stena, Krejkdvor, Stari hrast, Visoki sad, Starigrad, Senica, Rožni breg, Pepelgaz, Krajoluj i Večernji dvori imali su čast da ugoste Njegovo veličanstvo mnogo puta, ali Egon bi se pojavljivao gotovo svuda, dovodeći ponekad pratnju i od hiljadu vitezova, lordova i gospi. Na Gvozdena ostrva putovao je triput, dvaput na Hrid i jednom na Veliki Vik, 19. p. o. proveo je dve nedelje u Sestrigradu, a na Severu je bio šest puta, triput je delio kraljevsku pravdu u Belim Sidrištima, dvaput u Mogilgradu i jednom u Zimovrelu, pri svom poslednjem kraljevskom obilasku, 33. p. o.

„Bolje je bune preduprediti nego ih gušiti“, prepričavao se Egonov čuveni odgovor na pitanje zbog čega sva ta putovanja. Samo jedan pogled na kralja u svoj njegovoј sili, na Balerionu Crnom Užasu, s pratnjom od stotina vitezova na kojima se presijavaju svila i čelik, mnogo je uticao da se lordovima, koji nikad nisu mirovali, usadi odanost. Potrebno je i da prost svet s vremena na vreme vidi svoje kraljeve i kraljice, dodavao je Egon, i da zna da bi mogao dobiti priliku da pred njih iznese ono što ga muči i brine.

Ta prilika je zaista i pružana. Veliki deo kraljevskih obilazaka proticao je u gozbama i balovima, lovovima i sokolarenju, jer se svaki lord trudio da nadmaši ostale sjajem i gostoljubivošću, ali je Egon veliki naglasak stavljao i na deljenje kraljevske pravde svuda kuda je putovao, katkad s visokog podijuma u zamku nekog velikog gospodara, a katkad s kamena obraslog u mahovinu na polju nekog

ratara. S njim je putovalo šest meštara da daju odgovore na sva kraljeva pitanja o običajnom pravu u određenom delu kraljevstva ili o istoriji i da pribeleže sve presude i odluke koje bi veličanstvo donelo. Gospodar mora da poznaje zemlju kojom vlada, govorio je Egon svom sinu Enisu. Putujući, Osvajač je mnogo šta naučio o Sedam kraljevstava i njihovom narodu.

Svako od osvojenih kraljevstava imalo je sopstvene zakone i običaje. Kralj Egon se u njih nije mnogo mešao. Dozvoljavao je svojim lordovima da vladaju uglavnom kao što su vladali oduvek, ostavljajući im predašnu moć i ovlašćenja. Zakoni o nasleđivanju titula i imovine ostali su nepromjenjeni, postojeće feudalne strukture su potvrđene, lordovi i veliki i mali zadržali su pravo da za krađu dosude smrtnu kaznu i pravo prve bračne noći gde god je taj običaj bio ukorenjen.

Egonova prevashodna briga bio je mir. Pre Osvajanja ratovi su redovno vođeni među vesteroskim kraljevstvima. Jedva da bi prošla pokoja godina a da neko negde ne ratuje s nekim. Čak i kad bi se za neko kraljevstvo govorilo da mir vlada u njemu, susedni lordovi često su sporove rešavali mačem. S Egonovim dolaskom na vladarski presto na sve je to uglavnom stavljen tačka. Od sitnih lordova i vitezova sa zemljoposedom sada se očekivalo da sporove iznesu pred svoje sizerene i da se povinuju njihovoj presudi. Nesuglasice među velikim kućama kraljevstva prosuđivala je kruna. „Najviši zakon ovog kraljevstva biće kraljev mir“, proglašio je kralj Egon, „i svaki lord koji zarati bez mog dopuštenja biće smatran pobunjenikom i neprijateljem Gvozdenog prestola.“

Egon je takođe kraljevskim odlukama uredio dažbine, carine i poreze za celo kraljevstvo, dok su ranije svaka luka i svaki sitni lord ubirali i šakom i kapom od svojih napoličara, od običnog sveta i od trgovaca. Kraljevskim proglasom su, takođe, sveštenici i sveštenice Vere, i svi njihovi posedi i imovina, izuzeti od poreza i potvrđeno je pravo Vere da pred sopstvenim sudom sudi obrednicima, zakletoj braći i zaređenim sestrama koji bi bili optuženi za kakvo nepočinstvo. Iako sam nije bio božji čovek, prvi kralj Targarjen uvek se starao da pridobije podršku Vere i starigradskog prvoobrednika.

Kraljeva Luka rasla je oko Egona i njegovog dvora, na tri velika brega u blizini ušća Crnobujice i oko njih. Najviši od ta tri brega postao je poznat kao Egonovo visoko brdo, a ubrzo zatim su i ona dva niža prozvali Visenijino i Renisino brdo. Predašna imena koja su bregovi nosili zaboravljena su. Prvobitna prosta kula opasana palisadom, koju je Egon podigao na brzinu, nije bila ni dovoljno velika ni dovoljno veličanstvena da u njoj stoluje kralj sa svojim dvorom, te je počela da se širi još i pre nego što je Osvajanje dovršeno. Podignuta je nova kula, sva od brvana, visoka pedeset stopa, s dugom dvoranom ogromnom kao pećina pod njom i kuhinjom na suprotnoj strani dvorišta, sazidanom od kamena i pokrovljrenom škriljcem, za slučaj da u njoj izbije vatra. Podignute su zatim štale, pa skladišta za žito. Sagrađena je nova motrilja, dvaput viša od stare. Ubrzo je Egonova utvrda zapretila da će se preliti preko palisade, pa je postavljena nova palisada, koja

je opasivala širi deo brda i ostavljala prostora za kasarne, oružnicu, obredište i odbrambenu kulu uz palisadu.

Ispod brdâ su uz rečne obale građeni pristani i skladišta, i trgovci iz Starigrada i Slobodnih gradova vezivali su svoje brodove pored dugih lađa Velariona i Seltigara tu gde se ranije jedva mogla videti pokoja ribarska barka. Veliki deo trgovine koja se ranije odvijala preko Devičanskog Jezera i Senodola sada je prelazio u Kraljevu Luku. Uz reku je nikla riblja pijaca, a između tri brda tržnica tkanina. Za skromnim obredištem u koritu nasukane koge na Crnobujici usledilo je malo stamenije, od pletera i naboja. Sagrađeno je zatim treće, dvaput veće i triput veličanstvenije, na Visenjinom brdu, novcem koji je poslao prvoobrednik. Kuće i radnje nicale su kao pečurke posle kiše. Bogati su podizali lepe obzidane kuće na padinama brda, dok su se siromašni rojili u prljavim potleušicama zakrovljenim slamom dole oko podnožja.

Niko nije izradio nacrte za Kraljevu Luku. Prosto je rasla... i rasla je brzo. U vreme prvog Egonovog krunisanja bilo je to još uvek selo šćućureno ispod kule i palisade. U vreme drugog postalo je napredan gradić od nekoliko hiljada duša. Godine 10. p. o. gradić je već bio prerastao u pravi grad, veliki gotovo kao Galebovo ili Bela Sidrišta. Dvadeset pete je nadrastao i Galebovo i Sidrišta i postao treći grad u kraljevstvu po broju stanovnika. Zaostajao je jedino još za Lanisgradom i Starigradom.

Za razliku od svojih takmaka Kraljeva Luka, međutim, nije imala zidina. Nisu joj ni potrebne, govorili su neki njeni stanovnici, dok je brane Targarjeni i njihovi zmajevi. Možda je takvo u početku bilo i kraljevo gledište, ali po smrti svoje sestre Renis i njene zmajice Meraksis 10. p. o., i napada na njegovu vlastitu ličnost, bez sumnje je imao razloga da ga preispita...

Godine 19. p. o. do Vesterosa je stigao glas o jednoj drskoj pljački na Letnjim ostrvima, gde su gusarski brodovi poharali Grad Visokih Stabala, odneli ogromno blago i odveli u roblje hiljade žena i dece. Vesti o toj pohari veoma su uznemirele kralja, koji je shvatio da bi i Kraljeva Luka bila isto tako ranjiva pred svakim neprijateljem dovoljno lukavim da napadne kad Visenija i on nisu tu. Zbog toga je naredio da se grad opaše prstenom zidina, visokih i snažnih kao one što su štitile Lanisgrad i Starigrad. Zadatak da ih podignu pripao je velemeštru Gavenu i ser Ozmundu Strongu, kraljevoj desnici. Egon je proglašio da će grad imati sedmora vrata, u čast Sedmoro, a svaka će štititi moćna kula. Rad na zidinama započeo je iste godine i potrajan do 26. p. o.

Ser Ozmund je bio kraljeva četvrta desnica. Prva je bio lord Oris Barateon, kraljev vanbračni polubrat i drug iz mladosti, ali je lord Oris za vreme Dornskog rata pao u zarobljeništvo, gde je ostao bez ruke mačonoše. Kad je otkupljen iz zarobljeništva, zamolio je kralja da ga razreši dužnosti. „Kraljeva desnica mora da ima desnicu. Neću da ljudi govore o kraljevom patrljku“, rekao je. Egon je pozvao lorda Brzorečja Edmina Tulija da mu bude sledeća desnica. Lord Edmin

je služio od 7. do 9. p. o., ali kad mu je žena umrla na porođaju, zaključio je da je svojoj deci potrebniji nego kraljevstvu i molio je za dopuštenje da se vrati Rečnim zemljama. Tulija je zamenio Alton Seltigar, gospodar Ostrva klešta, koji je služio dobro sve dok nije umro prirodnom smrću 17. p. o., posle čega je kralj naimenovao Ozmunda Stronga.

Velemeštar Gaven bio je treći koji je nosio to zvanje. Egon Targarjen je uvek na Zmajkamenu imao meštra, kao i njegov otac i deda pre njega. Svi veliki lordovi Vesterosa, i mnogi sitniji lordovi i vitezovi s posedima, oslanjali su se na višestruku službu meštara obučenih u starogradskoj Citadeli: meštri su služili kao lekari, pisari i savetnici, odgajali su i uvežbavali gavranove koji su prenosili poruke, a takođe su te poruke pisali i čitali ako gospodar nije bio vičan slovima, pomagali su kućeupraviteljima da vode knjige domaćih rashoda i poučavali gospodarevu decu. Za vreme Osvajanja i Egon i njegove sestre imali su svako po jednog meštra koji ih je služio, a potom ih je u kraljevoj službi bivalo i pet-šest istovremeno da bi se bavili svim pitanjima predstavljanim kraljevoj pažnji.

Najmudriji i najučeniji ljudi u Sedam kraljevstava bili su arhimeštri iz Citadele, od kojih je svaki bio vrhunski autoritet u po jednoj od vrhunskih disciplina. Godine 5. p. o. kralj Egon je, smatrajući da bi takva mudrost mogla biti na korist kraljevstvu, zatražio od Konklave da mu pošalje jednog iz svog kruga da mu bude sagovornik i savetnik u svim pitanjima koja se tiču vladavine kraljevstvom. Tako je, na zahtev kralja Egona, nastala služba i zvanje velemeštra.

Prvi je u tom svojstvu služio arhimeštar Olidar, čuvan letopisa, čiji su prsten, žezlo i maska bili od bronce. Iako izuzetno učen, Olidar je bio i izuzetno star, i napustio je ovaj svet nepunu godinu pošto se zaogrnuo velemeštarskim plaštom. Na njegovo mesto Konklava je izabrala arhimeštra Lajonsa, čiji su prsten, žezlo i maska bili od žutoga zlata. Lajons se pokazao krepkiji od svog prethodnika i služio je kraljevstvu do 12. p. o., kada se okliznuo u blatu, polomio kuk i ubrzo zatim umro, posle čega je u zvanje velemeštra uzdignut Gaven.

Institucija kraljevog Malog veća doživela je puni procvat tek za vladavine kralja Džeherisa Pomiritelja, ali to ne znači da je Egon I vladao ne oslanjajući se na savetnike. Poznato je da se Osvajač često savetovao sa svojim velemeštrima, isto kao i sa svojim domaćim meštrima. O pitanjima koja su se ticala poreza, dugova i prihoda tražio je savet svog rizničara i gospodara kovnica. Iako je imao jednog obrednika u Kraljevoj Luci i jednog na Zmajkamenu, često se o verskim pitanjima dopisivao s prvoobrednikom u Starigradu i neizostavno je pri svojim godišnjim obilascima posećivao Zvezdano obredište. Više od svih oslanjao se ipak na kraljevu desnicu i, naravno, na svoje sestre, kraljice Renis i Viseniju.

Kraljica Renis bila je velikodušna pokroviteljka bardovima i pevačima Sedam kraljevstava i obasipala je zlatom i darovima one u čijoj je muzici uživala. Iako je kraljica Visenija smatrala da joj je sestra lakoumna, bilo je u Renisinom postupanju mudrosti koja je prevazilazila običnu ljubav prema muzici. Jer pevači iz celog

kraljevstva, željni da osvoje kraljičinu milost, sastavljali su mnoge pesme u slavu Targarjena i kralja Egona, a zatim su te pesme pevali po svim zamkovima, velikim i malim, i svim selima, od Dornskih krajina pa do Zida. Tako je u očima prostog sveta Osvajanje zaognuto veličanstvenošću, a Egon Zmaj postao kralj junak.

Kraljica je takođe mnogo pažnje posvećivala prostom svetu, a posebno ženama i deci. Jednom su, dok je delila pravdu u Egonovoj utvrdi, izveli pred nju nekog čoveka koji je pretukao svoju ženu tako da je umrla. Ženina braća želeta su da bude kažnjen, ali muž je tvrdio da nije prekršio svoja zakonska prava, budući da je svoju ženu zatekao u postelji s drugim čovekom. Pravo muža da kazni grešnu ženu bilo je čvrsto ukorenjeno širom Sedam kraljevstava, izuzev u Dorni. Muž je još isticao da štap kojim je tukao ženu nije bio deblji od palca, pa je čak i priložio narečeni štap kao dokaz. Kad ga je, međutim, kraljica pitala koliko je puta udario ženu, on nije umeo da joj kaže, ali su pokojničina braća tvrdila da ju je udario stotinu puta.

Kraljica Renis se posavetovala s meštrima i obrednicima, pa saopštila presudu. Preljubnica je uvredila Sedmoro, koje je žene stvorilo da budu verne i poslušne mužu, te je stoga morala da bude kažnjena, no kako je božjih lica samo sedam, kazna sme da se sastoji samo od šest udaraca, jer bi sedmi bio za Stranca, a Stranac je lice smrti. Otud je prvih šest udaraca bilo po zakonu... ali su ostala devedeset i četiri bila ogrešenje protiv bogova i ljudi i zahtevala su odgovarajuću kaznu. Od toga dana je uz pravilo palca u zakone ušlo i pravilo broja šest. Muža su odveli u podnožje Renisinog brda, gde su mu braća nasmrt pretučene žene zadala, štаповима zakonite debljine, devedeset i četiri udarca.

Kraljica Visenija, za razliku od svoje sestre, nije volela pesmu i muziku. Imala je, ipak, smisla za šalu i godinama je držala svoju sopstvenu ludu, dlakavog grbavca koga su zvali Lord Majmunko i čije su je ludorije beskrajno zabavljale. Kad se luda zadavila košticom breskve, kraljica je nabavila majmuna i obukla ga u odeću Lorda Majmunka. „Ovaj novi je pametniji“, običavala je da kaže.

Bilo je, međutim, tame u Viseniji Targarjen. Svetu je uglavnom pokazivala mrgodno lice ratnice, bezosećajne i neumoljive. Čak je i u njenoj lepoti bilo nečeg tvrdog, govorili su oni koji su joj se divili. Najstarija od tri zmajeve glave, Visenija će nadživeti i brata i sestruru. Šaputalo se da se pod starost, kad nije više mogla da vlada mačem, upuštala u crnu magiju, da je mešala otrove i bacala zle čini. Neki su umeli da natuknu da je čak možda bila rodoubica i kraljeubica, iako te klevete nikad nisu potkrepljene nikakvim dokazom.

Ako su ipak bile istinite, onda je to bila okrutna ironija, jer нико nije više štitio kralja nego Viseniju dok je bila mlada. Dvaput ga je branila Tamnom sestrom kad su ga iz zasede zaskočile dornske grloseče. Sumnjičava i žestoka, Visenija nije verovala nikom osim svom bratu. Za vreme Dornskog rata nosila je verižnjaču i danju i noću, čak i ispod dvorskih haljina, i nagovarala je kralja da ni on ne skida verižnu košulju. Kad je Egon to odbio, razbesnela se na njega. „Čak i s Crnom vatrom u ruci, ipak si smrтан čovek, a ja ne mogu uvek da budem uz tebe“, rekla

mu je. Kad je kralj napomenuo da ima gardiste oko sebe, Visenija je isukala Tamnu sestru i posekla ga po obrazu tako brzo da gardisti nisu imali vremena ništa da urade. „Tvoji gardisti su spori i lenji“, rekla je. „Mogla sam i da te ubijem umesto da te samo posečem. Potrebna ti je bolja zaštita.“ Kraj Egon, krvavog obraza, nije imao kud nego da se složi.

Mnogi kraljevi imali su vrsne megdandžije koji su ih čuvali. Egon je bio gospodar Sedam kraljevstava, te je red da ima sedam telohranitelja, rešila je kraljica Visenija. Tako je stvorena Kraljeva garda, zakleto bratstvo sedmorice vitezova, najboljih u čitavom kraljevstvu, u belim oklopima i plaštovima, koji nisu imali druge svrhe ni cilja sem da brane kralja i daju život za njega ako ustreba. Visenija je njihovu zakletvu sročila po uzoru na zakletvu Noćne straže; kao i crne vrane sa Zida, beli mačevi su bili zakleti na doživotnu službu i odricali su se svojih zemalja, titula i svih zemaljskih dobara da bi se predali životu čednosti i poslušnosti, bez druge nagrade osim slave.

Toliko se vitezova prijavilo da služi u Kraljevoj gardi da je Egon pomišljaо da održi veliki turnir da bi odlučio koji su od njih najdostojniji. Visenija nije htela ni da čuje. Da bi neko bio vitez Kraljeve garde potrebno je više od veštog vladanja oružjem, istakla je. Nije imala nameru da u kraljevu blizinu dovede ljude u čiju odanost nisu sasvim sigurni, bez obzira na to koliko su se dobro pokazali u okršajima. Vitezove će izabrati sama.

Među onima koje je izabrala bilo je i mладих i starih, i visokih i niskih, i svetloputih i crnomanjastih. Neki su bili mlađi sinovi iz plemičkih porodica, a neki naslednici starih kuća koji su se odrekli nasledstva da bi služili kralju. Jedan je bio vitez latalica, jedan kopile. Svi su bili hitri, snažni, s dobrom moći opažanja, vešti sa štitom i mačem i odani kralju.

Evo imena sedmorice Egonovih gardista, kako su zapisana u Beloj knjizi Kraljeve garde: ser Ričard Rut; ser Adison Brdski, kopile od Njiva; ser Gregor Gud i ser Grifit Gud, braća; ser Hamfri Lakrdijaš; ser Robin Darklin, zvani Crni Robin; i ser Korlis Velarion, lord zapovednik. Povest je potvrdila da je Visenija Targarjen dobro izabrala. Dvojica od ove prvoizabrane sedmorice poginuće braneći kralja, a svi će dostoјno služiti do kraja života. Uslediće za njima mnogi hrabri ljudi koji će se ogrnuti belim plaštovima, a njihova imena ostaju zapisana u Beloj knjizi. Kraljeva garda važi do dana današnjeg kao sinonim za čast.

Šesnaest Targarjena sedelo je posle Egona Zmaja na Gvozdenom prestolu dok dinastija nije zbaćena u Robertovoj buni. Među njima je bilo mudrih i budalastih, svirepih i milostivih, dobrih i zlih ljudi, pa ipak ako bismo zmajske kraljeve prosuđivali isključivo na osnovu onoga što su za sobom ostavili, zakona i ustanova, i svega što su za svoje vladavine poboljšali, ime kralja Egon I zaslužuje mesto pri samom vrhu, po onome ostvarenom u miru kaogod i u ratu.

Žmajevi sinovi

Kralj Egon I Targarjen oženio se obema svojim sestrama. Renis i Visenija takođe su bile jahači zmajeva. Srebrokose, ljubičastih očiju, posedovale su pravu targarjensku lepotu, ali su se u svemu ostalom dve kraljice razlikovale koliko samo može biti... izuzev u još jednome. Obe su kralju rodile po jednog sina.

Enis se rodio prvi, 7. godine p. o. Prvorođenče mlađe Egonove žene Renis, dečačić je na svet došao sitan i bolešljiv. Stalno je plakao, ručice i nožice su mu, kažu, bile tanušne kao tršćice, očice vodnjikave, i kraljevi meštari su se plašili da neće poživeti. Izbacivao je iz usta dojiljine bradavice i hteo je da sisa samo na majčinim grudima. Pronosile su se glasine da je vrištao pune dve nedelje kad su ga odbili od sise. Toliko nije ličio na kralja Egona da se pogdeko čak odvažio da natukne kako Njegovo veličanstvo nije mališanov pravi otac, da je Enis kopile nekog od Renisinih brojnih naočitih miljenika, pevača, lakrdijaša ili pantomimičara. Princ je sporo rastao. Tek kad su mu dali Munju, zmajče koje se te godine izleglo na Zmajkamenu, Enis Targarjen je živnuo i razrastao se.

Kraljeviću Enisu bile su tri godine kad su njegovu majku kraljicu Renis i njenu zmajicu Meraksis ubili u Dorni. Dečačić je bio neutešan. Prestao je da jede i počeo da puzi kao kad mu je bilo tek godinu dana, kao da je zaboravio da hoda. Otac mu je očajavao. Po dvoru su kolale glasine da će kralj Egon uzeti još jednu ženu, pošto je Renis poginula, a Visenija mu nije rodila dece i možda je čak nerotkinja. Kralj je svoje mišljenje držao za sebe, ali su svejedno mnogi lordovi velikih kuća i plemeniti vitezovi dolazili na dvor s kćerima devicama, sve jednom lepšom od druge.

Nagađanja su okončana kad je 11. p. o. kraljica Visenija neočekivano objavila da nosi kraljevo dete. Sina, saopštila je samopouzdano, i pokazalo se da tako i jeste

bilo. Princ je na svet došao 12. godine p. o. Nije moglo biti krepkijeg novorođenčeta od Megora Targarjena, slagali su se svi meštari i babice; bio je gotovo dvaput teži nego njegov brat kad se rodio.

Među polubraćom nikad nije bilo bliskosti. Princ Enis je bio naslednik prestola i kralj Egon ga je držao uz sebe. Kad je kralj putovao od zamka do zamka, i stariji kraljević je putovao s njim. Megor je ostajao s majkom i sedeо uz nju dok je delila pravdu. Kraljica Visenija i kralj Egon često su bili razdvojeni tih godina. Kad nije bio u kraljevskim obilascima, Egon bi se vratio u Kraljevu Luku i Egonovu utvrdu, dok su Visenija i njen sin ostajali na Zmajkamenu. Iz tog su razloga i lordovi i prost svet počeli Megora da nazivaju princem od Zmajkamena.

Kraljica Visenija je sinu stavila mač u ruku kad je imao tri godine. Ljudi su pričali da je odmah tim mačem iskasapio jednu dvorsku mačku... iako je verovatno ta priča bila kleveta koju su godinama kasnije smislili njegovi neprijatelji. Da je mlađem kraljeviću smesta omilela igra mačevima nije se, međutim, moglo poricati. Kao prvog učitelja mačevanja mati mu je odabrala ser Gavena Korbreja, najsmrtonosnijeg viteza koga je bilo moguće naći u Sedam kraljevstava.

Princ Enis je tako često bio uz oca da su ga viteškim veštinama poučavali uglavnom vitezovi Egonove Kraljeve garde, a ponekad i sam kralj. Dečak je bio marljiv, slagali su se njegovi učitelji, a ni hrabrosti mu nije nedostajalo, ali nije bio krupan i snažan kao otac i nikada nije postao nešto više nego pristojan mačevalac, i to se nije menjalo čak ni kada bi mu kralj, s vremenom na vreme, stavio u ruke Crnu vatrku. Enis se u bici ne bi obrukao, govorili su njegovi učitelji jedan drugom, ali nije ni takav borac da će o njegovom ratništvu ikada biti spevana neka pesma.

Kraljevići su darovi bili drugačije vrste. Enis je bio nadaren za pesmu, imao je glas melodičan i moćan. Imao je šarma, i lepe manire, bio je pametan a da pritom ta pamet nije bila suviše knjiška. Prijateljstva je sklapao lako, a devojke, i visokog i niskog roda, lako su mu poklanjale srce. Enis je voleo da jaše. Otac mu je poklanjao trkače, kasače i ratne konje, ali kraljević je najradije ipak jahao svoju zmajicu Munju.

Princ Megor je takođe bio dobar jahač, ali nije pokazivao mnogo ljubavi prema konjima, psima niti ikakvim životinjama uopšte. Kad je imao osam godina, jedan ga je kasač ritnuo u štali. Megor je bodežom ubio konja... i odsekao pola lica štalskom momku koji je dotrčao na samrtničko njištanje nesrećne životinje. Princ od Zmajkamena imao je, kako su godine prolazile, mnoge pratioce, ali ne i pravih prijatelja. Bio je svadljiv dečak, lako bi se uvredio, teško je praštao, a kad se razgnevi bio je strašan. S oružjem je, međutim, bio vešt bez premca. Štitonoša je postao s osam, a sa dvanaest je s konja zbacivao dečake starije od sebe po četiri i pet godina i primoravao na predaju prekaljene vojnike na vežbama u dvorištu zamka. Za trinaesti imendan, 25. godine p. o., kraljica Visenija poklonila mu je Tamnu sestruru, svoj mač od valirijskog čelika... pola godine pre nego što će se kraljević oženiti.

Među Targarjenima je oduvek vladao običaj da se venčavaju bliski srodnici, a brak brata i sestre smatrao se idealnim. Ako već to nije bilo ostvarivo, devojka bi se udala za strica ili ujaka, ili za stričevog ili ujakovog sina, ili za sina svog brata, a momak bi se oženio tetkom, tetkinom kćerkom ili kćerkom svog brata ili sestre. Taj običaj je poticao iz Stare Valirije, gde je vladao među mnogim starim porodicama, posebno onima koje su gajile i jahale zmajeve. Krv zmaja mora ostati čista, glasio je nepisani zakon. Neki prinčevi čarobnjaci uzimali su i po više žena ako bi im se tako prohtelo, iako je to bilo manje ubičajeno od rodoskrvnih brakova. U Valiriji pre Propasti, pisali su mudri, poštovalo se hiljadu bogova, ali nijednog se nisu plašili, pa bi se malo ko odvažio da progovori protiv tih običaja.

Nije tako bilo u Vesterusu, gde je moć Vere bila neosporna. Na Severu su se još klanjali starim bogovima, a na Gvozdenim ostrvima Utopljenom bogu, ali za ostatak kraljevstva postojao je samo jedan bog sa sedam lica, a prvoobrednik u Starigradu beše njegov glas na zemlji. Učenje Vere, poteklo iz samog Andalosa i prenošeno vekovima s kolena na koleno, osuđivalo je valirjske bračne običaje kakve su primenjivali Targarjeni. Rodoskrvnuće je žigosano kao opak greh, pa bilo ono između oca i kćeri, majke i sina ili brata i sestre, a plodovi takvih zajednica smatrani su izopačenošću u očima bogova i ljudi. S izvesnog vremenskog odstojanja očigledno je da je sukob između Targarjena i Vere bio neizbežan. Mnogi su među najpobožnijima zaista očekivali da se prvoobrednik usprotivi Egonovoj ženidbi sestrama u vreme Osvajanja i bili su krajnje ozlovoljeni kad je otac Vernih umesto toga posavetovao lorda Hajtauera da se ne suprotstavlja Zmaju, pa čak i lično blagoslovio i miropomazao Egona prilikom njegovog drugog krunisanja.

Priviknutost je majka prihvatanja, kaže poslovica. Prvoobrednik koji je krunisao Egona Osvajača ostao je pastir Vernih do svoje smrti 11. godine p. o. Kraljevstvo se dotad već priviklo na kralja s dve kraljice, koje su mu pritom bile i sestre i žene. Kralj Egon je uvek brižljivo poštovao Veru, potvrđivao joj običajna prava i povlastice, izuzimao njenu pokretnu i nepokretnu imovinu od dažbina i sačuvao joj pravo da obrednicima, obrednicama i drugim slugama Sedmoro sudi isključivo pred svojim vlastitim sudom.

Sloga između Vere i Gvozdenog prestola vladala je za sve vreme vladavine Egoна I. Od 11. p. o. do 37. p. o. kristalnu krunu nosilo je šest prvoobrednika, a kralj je ostao u dobrom odnosima sa svima njima i navraćao je u Zvezdano obredište svaki put kad bi došao u Starigrad. Pitanje rodoskrvnih brakova ostajalo je, ipak, razjedajuće kao otrov ispod svih spoljašnjih uljudnosti. Mada prvoobrednici nikad za Egonove vladavine nisu digli glas protiv kraljevog braka s rođenim sestrama, nijedan ga nije ni priznao za zakonit. Oni iz nižih redova Vere, seoski obrednici, svete sestre, braća prosjaci, Sirotani, i dalje su verovali da je grešno da brat legne sa sestrom, a i da se čovek venča s dve žene.

Egon Osvajač, međutim, nije imao kćeri, te stoga ta pitanja nisu smesta izbila na površinu. Zmajevi sinovi nisu imali sestre kojima bi mogli da se ožene, zato su morali da potraže sebi neveste gde god drugde.

Kraljević Enis se oženio prvi, 22. godine p. o., ledi Alisom, kćerkom Etana Velariona, gospodara Plima, zapovednika kraljevske mornarice i kraljevog gospodara brodova. Gosi Alisi bilo je petnaest leta, isto koliko i princu, i imala je, kao i on, srebrnastu kosu i ljubičaste oči, jer Velarioni su bili stara porodica valirijskog porekla. Mati kralja Egona i sama je bila od Velariona, te se smatralo da je brak sklopljen u okvirima porodice, a ubrzo se pokazalo da je plodan koliko i srećan.

Već naredne godine Alisa je rodila kćerku. Princ Enis joj je dao ime Rena, u sećanje na svoju majku. Devojčica je bila, kao otac, sitno novorođenče, ali se, za razliku od njega, pokazala kao veselo i zdravo detence, živahnih očiju boje jorgovana i kose koja se presijavala kao kovano srebro. Ostalo je zapisano da je kralj Egon prolio suze kad su mu unučicu prvi put stavili u naručje i da ju je potom obasipao ljubavlju... delimično, može biti, zato što ga je podsećala na njegovu pokojnu kraljicu Renis, u čiji je spomen nosila ime.

Kako su se vesele vesti o Reninom rođenju širile, čitavo se kraljevstvo radovalo... izuzev, možda, kraljice Visenije. Kraljević Enis je bio neosporni naslednik Gvozdenog prestola, u tome su se svi slagali, ali sad se postavljalo pitanje da li je Megor drugi u naslednom redu ili je pao na treće mesto, posle novorođene princeze. Kraljica Visenija je predložila da se pitanje reši tako što će Renu veriti s Megorom, koji je upravo napunio jedanaest godina. Enis i Alisa su se, međutim, usprotivili... a kad je glas stigao do Zvezdanog obredišta, prvoobrednik je poslao kralju gavrana, upozoravajući ga da Vera ne bi blagonaklono gledala na takav brak. Njegova svetost je kraljeviću Megoru predložila drugu nevestu: svoju bratanicu Serisu Hajtauer, kći gospodara Starigrada Manfreda Hajtauera (koga ne treba mešati s njegovim istoimenim dedom). Imajući na umu prednosti koje će mu doneti bliskije veze sa Starigradom i kućom koja njime vlada, kralj Egon je smatrao da je taj izbor pametan i dao je svoj pristanak.

Tako se zbilo da se 25. godine p. o. Megor Targarjen, princ od Zmajkamena, venčao u Zvezdanom obredištu u Starigradu s gospom Serisom Hajtauer, a obred je vodio glacom prvoobrednik. Megoru je bilo trinaest, nevesta je bila deset godina starija... ali lordovi koji su prisustvovali odvođenju mladenaca u postelju složili su se da se princ pokazao kao požudan muž, a sam Megor se hvalisao da je bračnu dužnost prve noći ispunio deset puta. „Začeo sam noćas sina kući Targarjena“, objavio je uz doručak.

Sin jeste rođen sledeće godine... ali je mališana, koji je dobio ime Egon po dedi, rodila gospa Alisa svom mužu princu Enisu. Slavlje se još jednom širilo kroz Sedam kraljevstava. Novorođeni princ bio je krepak i goropadne čudi, i njegov deda, niko drugi do Egon Zmaj glacom, tvrdio je kako se već vidi po njemu da će biti ratnik. Dok su mnogi još raspravljali o tome da li bi prvenstvo pri nasleđivanju trebalo da pripada princu Megoru ili njegovoj bratanici Reni, činilo se da niko ne dovodi u pitanje to da će mali Egon biti naslednik svog oca Enisa baš kao što je Enis naslednik svog oca Egona.

Narednih godina u kući Targarjena rađalo se sve jedno dete za drugim... na oduševljenje kralja Egona, ako možda ne i kraljice Visenije. Princ Egon dobio je mlađeg brata 29. p. o., kada je Alisa rodila kraljeviću Enisu drugog sina, kome su dali ime Viseris. Godine 34. p. o. rodila je Džeherisa, svoje četvrto dete, a trećeg sina. Zatim je 36. p. o. sledila druga kći, Alisana.

Princezi Reni bilo je trinaest godina kad joj se rodila sestrica, ali je velemeštar Gaven zapazio da je „devojčica takvu radost nalazila u novorođenčetu, kao da ga je sama rodila“. Najstarije Enisovo i Alisino dete bilo je stidljivo i sanjalica, i činilo se da joj je priyatnije u društvu životinja nego druge dece. Dok je bila mala, često se pred nekim nepoznatim krila iza majčine sukne ili se držala ocu za nogu... ali je rado hranila dvorske mačke i uvek je sa sobom u krevetiću imala po štene ili dva. Mada joj je majka redom pronalazila prikladne družbenice, kćeri lordova velikih i malih kuća, Rena nije zaista ispoljavala toplinu ni prema jednoj od njih i draže joj je bilo društvo knjiga.

Kad je napunila devet godina, međutim, poklonili su joj zmajče iz zmajkamen-skih jama i princeza je smesta skovala čvrstu sponu sa zmajčetom, koje je nazvala Ognjeni San. Uz zmaja pored sebe Rena je polako prerastala stidljivost. S dvanaest se prvi put vinula u nebo i posle toga se, iako je ostala tiho devojče, niko ne bi usudio da je nazove krotkom. Ubrzo zatim Rena je pronašla i prvu pravu drugaricu, u svojoj rođaci Larisi Velarion. Neko vreme su dve devojčice bile nerazdvojne... dok Larisu nisu neočekivano pozvali da se vrati na Plavikraj da bi se udala za drugog sina Večernje Zvezde, gospodara Oporja. Mladost se, međutim, lako oporavlja, pa je princeza ubrzo našla novu drugaricu u Samanti Stokvort, kćerki kraljeve desnice.

Predanje kaže da je princeza Rena bila ta koja je stavila zmajevu jaje maloj princezi Alisani u kolevku, baš kao i princu Džeherisu dve godine pre toga. Ako su te priče tačne, iz tih su se jaja izlegli Srebrokrila i Vermitor, čija će imena zauzimati važno mesto u letopisima godina što će uslediti.

Ni princ Megor ni njegova majka kraljica Visenija nisu osećali ni onu ljubav koju je princeza Rena gajila prema svojoj braći i sestrici, a ni radost s kojom je kraljevstvo dočekivalo svako detence rođeno u kući Targarjena, jer je svaki sledeći Enisov sin potiskivao Megora za po jedno mesto dalje od prestola, a i dalje je bilo onih koji su tvrdili da i Enisovim kćerima u naslednom redu pripada prvenstvo u odnosu na njega. Za sve to vreme Megor je ostajao bez dece, jer utroba ledi Serise nije donela ploda svih tih godina braka.

Na turnirima i bojištima, međutim, princ Megor je neuporedivo nadmašivao brata. Na velikom turniru u Brzorečju 28. p. o. Megor je jednog za drugim zbacio s konja tri viteza Kraljeve garde, pre nego što će ga i samog zbaciti konačni pobednik turnira. Što se tiče borbe do poslednjeg, niko mu tu nije mogao odoleti. Na tom ga je turnirskom polju otac zatim i proglašio za viteza, dotakavši ga po ramenu ni manje ni više nego Crnom vatrom. Tako je sa šest i deset Megor postao najmlađi vitez u Sedam kraljevstava.

Usledili su i drugi podvizi. Megor je 29. p. o. pa zatim ponovo 30. p. o. pošao s Ozmundom Strongom i Etanom Velarionom na Stepenice da proteraju otuda gusarskog kralja Lišanina Sargosa Sana i borio se u nekoliko krvavih okršaja, u kojima se pokazao podjednako neustrašiv i uboјit. Godine 31. p. o. progonio je zloglasnog viteza pljačkaša iz Rečnih zemalja, zvanog Džin od Trozupca, sve dok ga nije sustigao i posekao.

Megor, ipak, još nije bio postao jahač zmaja. Iako se u pozniјim godinama Egonove vladavine nekoliko zmajića izleglo među vatrama Zmajkamena i svi su nudeni princu, Megor ih je sve odbio. Kad se njegova bratanica Rena, koja tek beše zakoračila u dvanaesto leto života, vinula na svojoj zmajici Ognjeni San, Megorova neuspešnost na ovom polju postala je glavni predmet priča po Kraljevoj Luci. Ledi Alisa mu se jednog dana podrugnula na dvoru, zapitavši se naglas da joj se never možda ne plaši zmajeva. Princ Megor se na tu pakosnu strelicu smrkuo od gneva, a zatim hladno odgovorio da postoji jedan jedini zmaj dostoјan njega.

Poslednjih sedam godina Egona Osvajača proteklo je u miru. Pošto je onako osujećen u Dornskom ratu, kralj se izmirio s nezavisnošću Dorne i na desetu godišnjicu sklapanja mirovnog sporazuma odleto je na Balerionu u Sunčevu koplje, da „gozbom proslavi prijateljstvo“ s princezom Derijom Martel, vladarkom Dorne. Pratio ga je princ Enis na Munji; Megor je ostao na Zmajkamenu. Egon je ujedinio sedam kraljevstava krvlju i vatrom, ali posle svog šezdesetog imendana 33. p. o. okrenuo se cigli i malteru. Polovina svake godine i dalje je bila posvećena kraljevskim obilascima, samo što su sada od zamka do zamka putovali princ Enis i njegova gospa Alisa, dok je vremešni kralj ostajao kod kuće, raspoređujući vreme između Kraljeve Luke i Zmajkamena.

U to se vreme ribarsko selo u koje je Egon nekada sleteo već bilo razraslo u razbijali, smrdljivi grad od stotinu hiljada duša; jedino su još Starigrad i Lanograd bili veći. Pa ipak je po mnogo čemu Kraljeva Luka i dalje ostajala jedva nešto bolja od vojničkog logora raširenog do groteskne veličine: prljava, vonjava, bez ikakvog graditeljskog plana, stalno promenljiva. Egonova utvrda, koja se do tog doba bila prelila niz polovinu Egonovog visokog brda, bila je najružniji zamak u Sedam kraljevstava, jedna ogromna zbrka drveta, naboja i cigle koja je odavno već iskipela preko stare palisade, a drugih zaštitnih zidova nije imala.

Sasvim izvesno da to nije bilo dostoјno prebivalište za jednog velikog vladara. Godine 35. p. o. Egon se s čitavim dvorom preselio na Zmajkamen, izdavši naređenja da se Egonova utvrda poruši da bi novi zamak mogao da se podigne na njenom mestu. Ovog puta će, rešio je, graditi kamenom. Za nadglednike izrade nacrta i gradnje novog zamka naimenovao je lorda Alina Stokvorta, kraljevu desnicu (ser Ozmund Strong umro je prethodne godine), i kraljicu Viseniju. (Dvorom je kružila gruba šala da je kralj Egon zadužio Viseniju da nadgleda gradnju Crvene tvrđave da ne bi morao da je trpi na Zmajkamenu.)

Egon Osvajač je umro od srčanog udara 37. godine po Osvajanju. S njim su u času smrti, u Odaji obojenog stola, bili njegovi unuci Egon i Viseris; kralj im je pokazivao pojedinosti svojih osvajanja. Princ Megor, čije je sedište Zmajkamen u to vreme bio, održao je slovo u slavu svom ocu dok su polagali telo na pogrebnu lomaču u dvorištu zamka. Kralj je bio u svom ratničkom oklopu, ruku u verižnim rukavicama sklopljenih na balčaku Crne vatre. U kući Targarjena vladao je običaj, još od vremena Stare Valirije, da svoje mrtve spaljuju, a ne pokopavaju. Vagar je potpalio lomaču svojim ognjem. Crna vatra je gorela s kraljem, ali je kasnije Megor uzeo mač sa zgarišta. Sećivo mu je bilo malo potamnelo, ali mu lomača inače nije naškodila. Ne može se običnom vatrom oštetiti valirijski čelik.

Za Zmajem su ostali njegova sestra Visenija, sinovi Enis i Megor i petoro unučadi. Princu Enisu je bilo trideset godina kad mu je otac umro, princu Megoru pet i dvadeset.

Enisa je očeva smrt zadesila u obilasku, u Visokom sadu, ali ga je Munja donela na Zmajkamen na vreme da prisustvuje sahrani. Potom je princ stavio očevu krunu od gvožđa i rubina i velemeštar Gaven ga je proglašio Enisom od kuće Targarjena, prvim svoga imena, kraljem Andala, Rojnara i Prvih ljudi, gospodarom i zaštitnikom Sedam kraljevstava. Lordovi koji su došli na Zmajkamen da se oproste sa svojim kraljem kleknuli su i povili glave. Kad je došao red na princa Megora da klekne, Enis ga je podigao na noge, poljubio u obraz i rekao: „Brate, nema potrebe da ikad više klečiš pred mnom. Vladaćemo ovim kraljevstvom zajedno ti i ja.“ Kralj je zatim bratu podario očev mač Crnu vatrę rekavši: „Dostojniji si nego ja da nosiš ovaj mač. Rukuj njime služeći me i ja će biti zadovoljan.“

(Kako će kasniji događaji pokazati, taj dar nije mudro dat. Kraljica Visenija je već prethodno sinu dala Tamnu sestruru, te je sad Megor posedovao oba predačka mača kuće Targarjena od valirijskog čelika. Od tog dana se, međutim, borio samo Crnom vatrom, dok je Tamna sestra visila na zidu u njegovim odajama na Zmajkamenu.)

Pošto su svi obredi koji su pratili sahranu okončani, novi kralj je sa svitom otplovio u Kraljevu Luku, gde je Gvozdeni presto još stajao među humkama od blata i krša. Egonova utvrda je bila porušena i brdo je bilo izbušeno jamama i tunelima tamo gde su kopani podrumi i temelji Crvene tvrđave, ali novi zamak još nije ni počeo da se uzdiže. Bez obzira na to, hiljade ljudi došle su da kliču kralju Enisu kad je seo na očev presto.

Potom se Njegovo veličanstvo otputilo u Starograd, da ga blagoslovi prvoobrednik. Iako je na Munji taj put mogao da pređe za svega nekoliko dana, Enis je radije pošao na konju, u pratnji tri stotine vitezova i njihovih svita. Uz kralja su jahali kraljica Alisa i troje starije dece. Princezi Reni bilo je četrnaest leta i bila je prekrasna deva, koja bi ukrala srce svakom vitezu čim bi je samo pogledao. Princu Egonu bilo je jedanaest, princu Viserisu osam. (Dvoje najmlađih, Džeheris i Ali-sana, bili su još premali za tako naporno putovanje, pa su ostali na Zmajkamenu.)

Pošavši iz Kraljeve Luke, kraljevska povorka putovala je na jug do Krajoluja, pa na zapad preko Dornskih krajina do Starigrada, zastajući u svakom zamku usput. U povratku će, odlučeno je, proći kroz Visoki sad, Lanisgrad i Brzoreče.

Čitavim su ih putem na stotine i hiljade običnih ljudi dočekivale da pozdrave svog novog kralja i kraljicu i kliču mladim prinčevima i princezi, ali dok su Egon i Viseris uživali u klicanju svetine i gozbama i zabavama koje su im priređivane u svakom zamku, princeza Rena se ponovo povukla u predašnju stidljivost. U Krajoluju je čak meštar Orisa Barateona zapisao: „Izgledalo je da princeza ne želi da bude tu niti joj se dopalo išta od onoga što je slušala i gledala. Od hrane jedva da je šta i okusila, nije htela da ide ni u lov ni u sokolarenje, a kad bi je nagovarali da nešto otpeva – jer kažu da ima divan glas – osorno je odbijala i vraćala se u svoje odaje.“ Princezi je bilo veoma mrsko što su je odvojili od njene zmajice Ognjeni San i njene najnovije miljenice Meloni Pajper, riđokose device iz Rečnih zemalja. Tek kad je kraljica Alisa poslala po gospu Meloni da im se pridruži na putovanju, Rena je konačno prestala da bude mrzovljna i počela da učestvuje u slavlјima.

U Zvezdanom obredištu prvoobrednik je miropomazao Enisa Targarjena, baš kao što je jedan od njegovih prethodnika nekad miropomazao Enisovog oca, i krunisao ga krunom od žutog zlata s licima Sedmoro izrađenim od bisera i žada. Ipak, još dok je kralj primao blagoslove oca Vernih, bilo je nekih koji su izražavali sumnju u njegovu dostojnost da sedi na Gvozdenom prestolu. Vesterosu je potreban ratnik, šaputali su među sobom, i očigledno je da je od dva Zmajeva sina Megor jači. Među tima što su šaputali ponajviše se isticala kraljica udova Visenija Targarjen. „Istina je očigledna“, prepričavalo se da je rekla. „Čak je i Enis vidi. Zašto bi inače dao Crnu vatrnu mom sinu? Zna on da jedino Megor ima dovoljno snage da bude vladar.“

Kakvog je kova novi kralj biće stavljeno na probu brže nego što je iko očekivao. Osvajački ratovi ostavili su ožiljke na čitavom kraljevstvu. Sinovi koji su sad već bili odrasli sanjali su o tome da osvete davno izginule očeve. Vitezovi su pamtili ona vremena kad je čovek s mačem, konjem i oklopom mogao da proseće sebi put do slave i bogatstva. Lordovi su se sećali dana kad im nije bila potrebna kraljeva dozvola da bi ubirali dažbine od svojih kmetova ili pobili svoje neprijatelje. „Lanci u koje nas je Zmaj okovao mogli bi da se raskinu“, govorili su nezadovoljnici jedni drugima. „Možemo ponovo da izvojujemo slobodu, samo vreme je da sad udarimo, jer ovaj novi kralj je slab.“

Buna se najpre uskomešala u Rečnim zemljama, među gorostasnim ruševinama Harendvora. Egon je Harendvor predao ser Kventonu Koherisu, svom bivšem kastelanu. Kad je lord Koheris 9. p. o. pao s konja i poginuo, titula je prešla njegovom unuku Gargonu, čoveku debelom i budalastom, s nedoličnom pohotom prema mladim devojkama, zbog koje je stekao nadimak Gargon Gost. Lord Gargon je, naime, izašao na zao glas jer je dolazio na svaku svadbu na svojim posedima da bi iskoristio lordovsko pravo prve bračne noći. Teško bi bilo i

---

zamisliti nedobrodošlijeg gosta na svadbi. Isto se tako slobodno koristio ženama i kćerima svojih slugu.

Kralj Enis je još bio na putovanju, gostovao je kod lorda Tulija u Brzorečju na povratku u Kraljevu Luku, kad je otac jedne device koju je lord Kohoris „počastvovao“ otvorio pokrajnju kapiju Harendvora odmetniku koji se bio prozvao Haren Crveni, tvrdeći da je unuk Harena Crnog. Razbojnici su njegovo gospodstvo izvukli iz postelje i odvukli u bogošumu, gde mu je Haren odsekao muškost i bacio psu. Ono malo vojnika što je bilo odano Gargonu pobijeno je, ostali su pristali da se pridruže Harenu, koji se proglašio za gospodara Harendvora i kralja Rečnih zemalja (kako nije bio gvozdenrođeni, Gvozdena ostrva nije svojio).

Kad je glas stigao u Brzorečje, lord Tuli je nagovarao kralja da pojaše Munju i obori se na Harendvor kao njegov otac negda, ali je Njegovo veličanstvo, imajući možda na umu majčinu smrt u Dorni, umesto toga zapovedio lordu Tuliju da sazove barjake i dangubio je u Brzorečju dok su se oni okupljali. Pošao je tek kad se okupilo hiljadu ljudi pod oružjem... ali kad su stigli do Harendvora, u njemu su zatekli samo leševe. Haren Crveni je poklao sluge lorda Gargona i sa svojim razboinicima zamakao u šume.

Kad se Enis vratio u Kraljevu Luku, sustigle su ga još gore vesti. U Dolu je Džonos Erin, mlađi brat lorda Ronela, svrgnuo svog brata odanog kralju i bacio ga u tamnicu, dok se sam proglašio za kralja Planina i Dola. Na Gvozdenim ostrvima iz mora je izašao još jedan kralj-sveštenik, i prozvao se sinom Utopljenog boga Lodosom Dvaput Utopljenim, koji se napokon vratio posle dugog boravka kod svog oca. Visoko u dornskim Crvenim planinama samozvanac pod nadimkom Kralj Lešinar pozvao je sve istinske Dornjane na osvetu za sva zla koja su Dorni naneli Targarjeni. Iako ga je princeza Derija osudila, kunući se da i ona kao i svi odani Dornjani želi jedino mir, hiljade su se sjatile pod njegov steg, rojeći se s brda i izničući iz peska, pa se kozjim stazama slike iz planina u Hvat.

„Taj Kralj Lešinar je polusumanut, a sledbenici su mu nedisciplinovana i neoprana rulja“, pisao je kralju lord Harmon Dondarion. „Nanjušimo ih kad dolaze već s pedeset liga.“ Nedugo potom ista ta rulja na juriš je osvojila zamak Crnobran. Kralj Lešinar lično je odsekao Dondarionu nos pre nego što je zapalio Crnobran i otišao dalje.

Kralj Enis je znao da bune moraju da se uguše, ali činilo se da ne može da se reši odakle da počne. Velemeštar Gaven zapisao je da kralj ne uspeva da shvati zbog čega se sve to dešava. Običan svet ga voli, pa zar ne? Džonos Erin, taj novi Lodos, Kralj Lešinar... zar im je učinio nešto nažao? Ako imaju na nešto da se požale, zašto ne iznesu te pritužbe pred njega? „Ja bih ih saslušao.“ Njegovo veličanstvo je govorilo da će poslati glasnike pobunjenicima da sazna razloge njihovih postupaka. Strahujući da Kraljeva Luka možda nije bezbedna kad je Haren Crveni tako blizu, otpremio je kraljicu Alisu s mlađom decom na Zmajkamen. Lordu Alinu Stokvortu, svojoj desnici, zapovedio je da pođe s brodovljem i vojskom u Dol

da svrgne Džonosa Erina i povrati lordovsko sedište njegovom bratu Ronelu, ali taman kada je trebalo da brodovi isplode, povukao je zapovest plašeći se da će sa Stokvortovim odlaskom Kraljeva Luka ostati bez odbrane. Umesto toga je poslao desnicu sa svega kojom stotinom ljudi da uhvati Harena Crvenog i rešio je da sazove Veliko veće da rasprave kako najbolje da se uguše ostale bune.

Dok se kralj tako premišljao, njegovi su lordovi pošli na bojišta. Neki su postupali po sopstvenoj vlasti, neki u saglasnosti s kraljicom udovom. U Dolu je Alard Rojs, gospodar Kamena runa, okupio dvadesetak odanih vazala i pošao na Gnezdo sokolovo. S lakoćom su porazili pristalice samozvanog kralja Planina i Dola, ali kad su zatražili da njihov lord po pravu bude oslobođen, Džonos Erin im je svog brata poslao kroz Mesečeva vrata. Takav je tužan kraj snašao Ronela Erina, koji je nekada na zmaju triput obleteo Džinovo koplje.

Gnezdo sokolovo bilo je neosvojivo pred svakim napadom kakvi su se obično primenjivali, pa su samozvani kralj Džonos i njegove najokorelije pristalice zasipali vojsku vernu pravom kralju prkosom i pripremali se da istrpe opsadu... dok se na nebu nad njima nije stvorio princ Megor na Balerionu. Osvajačev mlađi sin konačno je pojahaо zmaja, i ni manje ni više nego Crnog Užasa, najveličanstvenijeg od svih.

Da ne bi okusila Balerionov organj, posada Gnezda sokolovog izručila je samozvanca lordu Rojsu – kroz Mesečeva vrata, isto kao što je bratoubica izručio svog brata. Predaja je samozvančeve pristalice spasla vatre, ali ne i smrti. Pošto je zaposeo Gnezdo sokolovo, princ Megor ih je pogubio sve do poslednjeg. Čak je i onima najvišega roda uskratio čast da umru od mača; izdajnici zaslužuju jedino konopac, proglašio je, te su zarobljeni vitezovi povešani nagi sa zidina Gnezda sokolovog i bacakali su se daveći se sporo. Kao gospodar Dola ustoličen je Hubert Erin, brat od strica pokojne braće Ronela i Džonosa. Kako je lordu Hubertu njegova gospa, rodom od Rojsovih iz Kamena runa, bila već rodila šestoricu sinova, smatralo se da je nasledna loza Erinovih osigurana.

Na Gvozdenim ostrvima Goren Grejdžoj, lord kosac s Hridi, slično je tako brzo uklonio samozvanog kralja Lodosa, drugog svog imena. Grejdžoj se sa stotinu brodova iskrcao na Stari Vik i Veliki Vik, gde su sledbenici lažnog kralja bili najbrojniji, i posekao ih je na stotine. Potom je glavu kralja-sveštenika poslao usoljenu u Kraljevu Luku. Kralj Enis je tim poklonom bio toliko zadovoljan da je Grejdžoju za nagradu obećao bilo šta što poželi. Pokazalo se da to nije bilo pametno. Lord Goren je, želeći da se dokaže kao istinski sin Utopljenog boga, zatražio od kralja pravo da protera sve obrednike i obrednice koji su posle Osvajanja došli na Gvozdena ostrva da privedu gvozdenrođene veri u Sedmoro. Kralju Enisu nije bilo druge sem da pristane.

Najveća i najopasnija ostala je ipak buna Kralja Lešinara u Dornskim krajinama. Iako je princeza Derija nastavljala da je osuđuje iz Sunčevog koplja, mnogi su sumnjali da Derija igra dvostruku igru, jer nije pošla na pobunjenike, a šaputalo